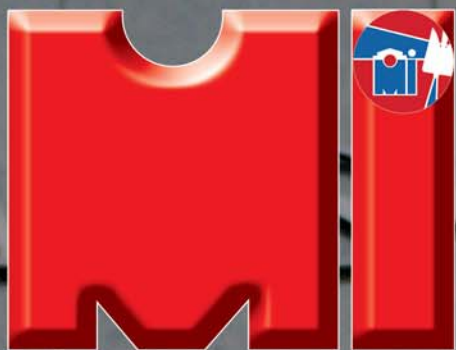

28 GODINA ZA BOGA I HRVATSKU DRAGU

KATOLIČKO GLASILO

travanj 2004 • godina XXVIII • broj 4 • cijena 10 kn

Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u Hrvatskoj:

*Quo vadis,
Hrvatska?*

**SRETAN
USKRS!**

**USPRKOS
HAAGU I VRAGU!
SMIJU LI SE
HRVATI RADOVATI?
«PASIIJA» JE UZBUNILA SVE
ZLODUHE OVOG SVIJETA!
NIJEMI KRIK JE GLASAN
I ZATO GA ŽELE
"UGASITI"!
CVIJEĆE NE RASTE U
HLADNJAKU**

**Edita
Majić:**

*"Odsad
idem
kamo
šalješ
me Ti"*

OBITELJ TRAŽI POVLAŠTENU POZORNOST

Obitelj danas, također i u Hrvatskoj, traži povlaštenu pozornost i jasne mjere, koje će promicati i štiti njezin ustroj, razvoj i stalnost. Mislim, između ostaloga, na ozbiljno pitanje stambenoga prostora i na pitanje zaposlenosti. Ne smije se zaboraviti da se preko pomoći pružene obitelji pridonosi također rješavanju drugih velikih teškoća, kao što su - na primjer - skrb za bolesnike i starije osobe, način kako spriječiti širidbu kriminala i kako naći ustuk upotrjebi droge.

Vi se pak, kršćanske obitelji, ne ustručavajte - posebno svjedočeci načinom vlastitoga života - predlagati istinski Božji naum s obitelji kao zajednicom života utemeljena na ženidbi, to jest na postojanome i vjernome zajedništvu muškarca i žene, međusobno vezanima javno očitovanom i prizatom savezom.

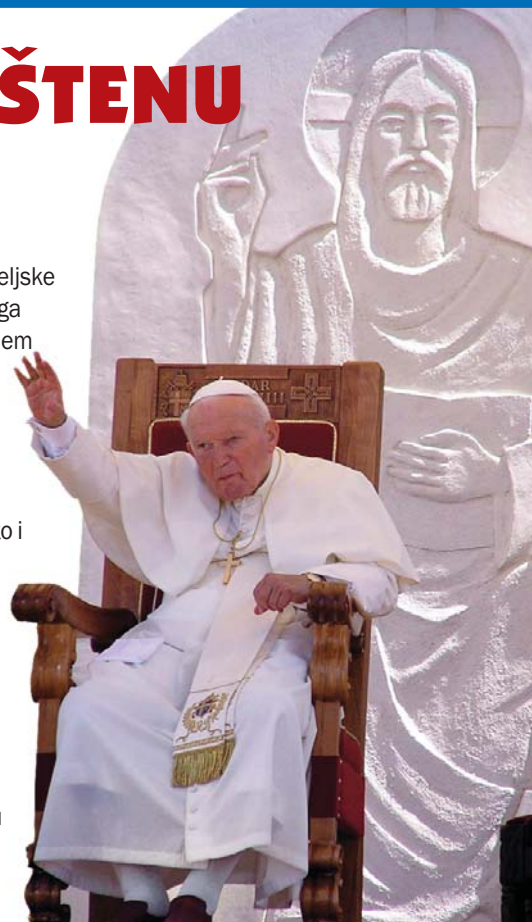
Na vama je da na sebe preuzmete odgovornost ljudskoga i kršćanskoga odgoja svoje djece, koristeći se također pomoći odgojnih stručnjaka te ozbiljnih i dobro pripremljenih vjeroučitelja. Ovdje se, u gradu Rijeci, kao zaštitnik štuje sveti Vid, mladić, koji se nije ustručavao položiti vlastiti život kako bi očuvao svoju vjernost Kristu u kojoj su ga bili poučili njegovi sveti roditelji Modest i Krescencija. I vi, poput njih, pomažite svojoj djeci da idu u susret Isusu, kako bi ga bolje upoznala i slijedila posred kušnji kojima su izložena na putu, što vodi k pravoj radosti.

Ne umarajte se u ispunjenju svoje roditeljske službe, ponavljajući pri tome zaziv, što ga Riječani već sedam stoljeća s pouzdanjem upravljaju čudotvornomu križu štovanu u riječkoj prvostolnici: "Pomogao nam sveti Križ svetoga Vida!"

Današnje je društvo dramatično rascjepkano i podijeljeno. Upravo je zato i tako očajno nezadovoljno. Ali kršćanin se ne miri s umorom i samim tijekom zbivanja. Budite narod nade! Budite narod koji moli: "Od sva četiri vjetra dođi, Duše, i dahni u ova trupla da ožive" (Ez 37, 9). Budite narod koji vjeruje u Riječ, koju nam je dao Bog i koja se je ostvarila u Kristu: "I Duh svoj udahnut ću u vas da oživite, i dovest ću vas u vašu zemlju, i znat ćete da ja, Gospodin, govorim i činim" (Ez 37, 14).

Kristova je želja da u Njemu svi budu jedno, kako bi u svima prebivala punina njegove radosti (usp. Iv 15, 11; 17, 13). Ovu svoju želju On i danas očituje za Crkvu, koja smo mi sami osobno. Zbog toga je On, zajedno s Ocem, poslao Duha Svetoga. A Duh neumorno djeluje kako bi uklonio svaku raspšenost i ponovno sastavio svaku raskomadnost.

Sveti nas Pavao podsjeća da je "plod Duha ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost" (Gal 5, 22-23). Ove darove Duha Svetoga danas Papa ište za sve kršćanske supružnike u Hrvatskoj, kako bi svojim

uzajamnim darivanjem, u vjernosti ženidbenim obećanjima i u služenju stvari Evanđelja, mogle u svijetu biti znak ljubavi Boga prema čovječanstvu.

Ove darove ište Papa za sve vas, koji sudjelujete u ovome slavlju i koji ovdje ponovno potvrđujete da ćete se zalagati u svjedodžbi za Krista i njegovo Evanđelje. "Dođi, Duše Sveti, ispuni srca svojih vjernika i u njima užezi ogranj svoje ljubavi" (Pjesma prije Evanđelja).

Dođi, Duše Sveti! Amen.

(Rijeka, 8. lipnja 2003.)

KOMENTAR - KOMENTAR - KOMENTAR

KAKO SAČUVATI VJERU I DOSTOJANSTVO NARODA?

USPRKOS HAAGU I VRAGU!

Ostaje nam samo zdrava logika: sačuvati i u okrilju Europe upravo ono što ona gubi, sačuvati, kako nas uči Bl. Alojzije Stepinac, katoličku vjeru koja je najveće dobro hrvatskog naroda, kao što svjedoči bjelodano čitava povijest naša. Samo tako i takvi bit ćemo interesantni narodima s kojima ćemo dijeliti sadašnjost i budućnost, bez obzira na muke koje nam stižu od Haaga, ali i od Vraga.

Kada je koncem prošlog tisućljeća (6. kolovoza 2000.) Sveti Otac Ivan Pavao II. "odobrio i svojim autoritetom na plenarnoj sjednici potvrdio da se publicira" dokument *Dominus Iesus - Gospodin Isus* bilo je jasno da Crkva, neumoljivom logikom i snažnom biblijsko-teološkom argumentacijom, potvrđuje baštinjeni nauk: *Jedna i jedincata Kristova crkva nalazi se u Katoličkoj crkvi* (DI 16-17). Taj jedini ispravan nauk izazvao je brojne ner-

vozne reakcije i na ovim našim prostorima. No, osporavateljima je prebrzo ponestalo pravih argumenata i sve je utihnulo. Na dogmatskoj razini sve je opet, na dulje vrijeme, ostalo kristalno jasno. Slijedili su drugi dokumenti i oni su, uglavnom, blagonaklono ili uz manja negodovanja primljeni i prihvaćeni. Činilo se, jer mnoge teme su već dokumentirano apsolvirane, da više ništa neće izazvati polemike poput *Dominus Iesus*.

A onda se dogodila Pepelnica 2004. Na jednoj drugoj razini, putem filmske umjetnosti, na spektakularan način o Kristu i njegovoj poruci muke i uskrснуća progovorio je Mel Gibson filmom *Muka Isusova* (koji je kod nas nespreno preveden kao "Pasija"). I nije trebalo dugo čekati negativne reakcije: spomenutom projektu nastoji se svašta podmetnuti, ali nema potrebe da ulazimo u te polemike. O filmu su svoj sud dali i daju milijuni gledatelja i to, uglavnom, pozitivno. Među ostalima predsjednik Biskupske konferencije BiH mons. dr. Franjo Komarica javno je čestitao i zahvalio svima koji su radili na tome filmskom ostvarenju, jer će "mnogi na ovaj način ponovno naći istinu vjere i doživjeti obraćenje". Vrijedi kao znakovitost spomenuti još jedan paradoks: prema pisanju *Jutarnjega lista* uskoro će određene snage u Americi iz povijesne ropotarnice izvući film *Brienov život* sumnjivih cirkusanata Monty Pythona koji izruguje Krista iz Nazareta, a scenaristi se nadaju da će njihov film biti doza protuotrova zbog filma *Mela Gibsona*. Strašno i zabrinjavajuće. *Sapientia sat!*

Umjetničko viđenje i prikaz posljednjih Kristovih dvanaest sati, očito je, ostavit će neizbrisiv pečat na početku trećeg tisućljeća, a, uz potrebnu dozu opreza, može se već sada ustvrditi da je cjelokupna kršćanska kultura tim spektaklom dobila umjetnički dokument koji bi se zbog svoje težine i značaja mogao, naravno na razini filmske umjetnosti, također usporediti s dogmatskim dokumentom "Dominus Iesus". O drugim pojedinostima prosudit će svatko po svojoj savjesti. Svakako, ne bi uopće bilo neprikladno, barem zbog kulturnog i pastoralnog doprinosa, redatelja Mela Gibsona (a preko njega i sve glavne aktere njegova filma), nagraditi počasnim zvanjem doktora nekog od naših sveučilišta ili katoličkih fakulteta. Hrvatski kršćani bi mu za ovaj film i njegov konstruktivan umjetnički opus mogli zahvaliti na još jedan način: proglasiti ga počasnim građaninom naše metropole ili nekog drugog grada. Ne moramo mi u tome biti prvi, ali to će sigurno mnogi učiniti.

Istodobno, u ozračju stvarne korizmene muke grca naša Domovina. Izložena je strašnom pritisku Međunarodnog suda u Haagu i prisiljena bez pogovora tamo poslati svakog koga Tužiteljstvo optuži za bilo što. Na optuženičku klupu nastoji se dovesti cijela hrvatska država i revidirati njezina povijest. Pravna i politička drskost podržana, očito je, ekonomskim i integracijskim ucjenama prisilila je na šutnju i najglas-

nije dužnosnike iz naše vlasti. Narod je zbunjeno i također šuti. Nitko ne zbori detaljnije u ime kakvih interesa se to čini: tek podsviješću odzvanja temeljni cilj - priključenje Europskoj uniji! Čast don Živku Kustiću koji jasno zapisa u *Jutarnjoj propovijedi*: "Ima li smisla zavaravati se da i dalje možemo s tim sudom surađivati za dobro svoje države? Kad bi odgovorni u Haagu iole cijenili poniznu suradnju naših državnika, ne bi sada iskoristili prigodu da

Ne bi uopće bilo neprimjereno, zbog kulturnog i pastoralnog doprinosa, redatelja Mela Gibsona (a preko njega i sve glavne aktere njegova filma) nagraditi počasnim zvanjem doktora nekog od naših sveučilišta ili katoličkih fakulteta. Hrvati bi mu za ovaj film i njegov konstruktivan umjetnički opus mogli zahvaliti na još jedan način: proglasiti ga počasnim građaninom naše metropole ili nekog drugog grada.

ponovno optuže hrvatsko državno vodstvo zato što je u vojnoredarstvenim pothvatima oslobodilo svoje međunarodno priznato državno područje. (...) Svijet bi trebao... zgražati se nad zločestim Hrvatima. A mi bismo se za svu budućnost morali stidjeti predsjednika Tuđmana i mnogih koji su s njim na čelu oslobodili hrvatsku državu. To narod ne može podnijeti, i nema cijene za koju bi naše državno vodstvo to smjelo dopustiti. Oni koji pokreću takve postupke Haaga u odnosu na Hrvatsku očito ne odustaju. Zar im doista ne smijemo reći da su prešli granicu podnosivođa? Nije više riječ samo o politici i taktici, nego to postaje pitanje savjesti prema uzrečici: Sve za obraz, a obraz ni za što!" (JL, 10. 3. 2004.)

Priča može svakako završiti, ali u najboljem slučaju doživjet ćemo tragikomediju, makar već sutra zakoračili u obećanu Europsku uniju. Europski se moćnici, zar to već nismo iskusili, prema nama ponašaju u skladu s onom latinskom: *Quod licet Jovi, non licet bovi!* (Što je dopušteno Jupiteru, nije dopušteno volu!) Mora biti jasno: imperativ u budućnosti bit će, premda smiješno i pomalo zastrašujuće zvuči - izbjeci sudbinu volova!

Ostaje nam samo zdrava logika: sačuvati i u okrilju Europe upravo ono što ona gubi, saču-

vati, kako nas uči Bl. Alojzije Stepinac, katoličku vjeru koja je najveće dobro hrvatskog naroda, kao što svjedoči bjelodano čitava povijest naša. Upravo to aktualizira veličanstveni dokument "Dominus Iesus", a ovih dana i Gibsonov film o Isusu. U tom smislu valja napraviti svakovrsnu inventuru (čine to dobro i naše biskupijske sinode!) te ponovno svratiti pozornost na potrebu osnaživanja laičkih katoličkih društava koja bi poštujući načela zajedničke molitve, rada i rekreacije pomogla da novi polet i životna radost prokola sklerotičnim krvotokom. Ipak, kada se u život zagledamo ozbiljno, brzo će nam ruka poći prema prsima i morat ćemo najprije priznati vlastitu krivnju, osobito zbog svagdašnjih propusta. Brzo ćemo shvatiti da nismo iskoristili i da ne želimo sve mogućnosti koje nam se nude: katolici se uvlače u svoju ljušturu i ne krećemo u svijet i prema svijetu s jasnom kršćanskom porukom - ni privatno, a još manje organizirano. Zato, upravo stvaranje jačeg laičkog katoličkog lobija iza kojeg bi, bez fige u džepu, stala cijela Crkva, naša je neodgodiva potreba. Dakle, stvaranjem javnog katoličkog društva, naravno uz već postojeće organizacije, vjernici laici bi postali daleko učinkovitiji, njihov glas bi se tada u našoj cjelokupnoj javnosti više slušao. Čini se, ovo (ne)zaboravljeno pitanje može se slobodno izdići na razinu osnovnog vjeronauka koji Crkva provodi u župama i školama. Tko zrelo promotri našu sadašnju situaciju brzo će zaključiti da bez organizacije vjerska i duhovna obnova ne može ići u željenom smjeru, jer stare metode propovijedanja danas traže osvježanje i sofisticiranu novost. Bez toga, također, ne može biti ni riječi o evangelizaciji kulture (i evangelizaciji kulturom), koju zagovaramo i posvješćujemo njezinu ulogu već dvadeset godina. Nužna je nova matrica djelovanja i potreban radikalniji zahvat. Samo tako ostat ćemo svoji, jedino tako ostat ćemo vjerni Bogu, Crkvi i Domovini i u novim integracijama u kojima ćemo se naći. Samo tako i takvi bit ćemo interesantni narodima s kojima ćemo dijeliti sadašnjost i budućnost, bez obzira na muke koje nam stižu od Haaga, ali i od Vraga.

Mate Krajina

Foto: Robert Kunštek

SMIJU LI SE HRVATI RADOVATI?

SURSUM CORDA!

Foto: David Ivčić

Današnji čovjek tjeskobno se pokušava osloboditi patnje divinizacijom tijela. "Tjelesne vježbe" uvelike su stoga nadmašile potrebu duhovnih vježbi jer se zaboravilo da je tijelo hram Duha Svetoga (1 Kor 6, 19), da je čovjek hram Boga živoga.

Uskrs je vrijeme kršćanske radosti i radosti kršćana. No u našoj tzv. kršćanskoj kulturi svi su blagdani već uvelike komercijalizirani i materijalizirani, pa tako i najveći kršćanski blagdan. Teško je oteti se dojmu da se u obilju predblagdanske užurbanosti da bi se blagdančilo u dokolici i obilju negdje zametnula radost. Zašto je u jednom kršćanskom narodu teško biti kršćanski radostan? Može li se danas uopće govoriti o kršćanskoj radosti? Dvije su moguće krajnosti u koju može upasti kršćanin. Jedna je hinjena, usiljena radost. Sa mnom je sve u redu, što me se tiče svijet koji grezne u zlu, ja sam u prijateljstvu s Bogom, svak je kovač svoje sreće, spašen sam, neću se opterećivati onim što me se izravno ne tiče. Druga je krajnost suprotna: uopće se više ne mogu radovati; ćutim stalnu tjeskobu zbog zla oko mene i u meni samom, ne mogu se osloboditi osjećaja da je čitav svijet proklet i prepušten zlu – tko se u svemu tome može spasiti? Prva je krajnost rjeđa, ali možda zato i primjetnija. To su kršćani koji su stalno u nekoj vrsti egzaltacije, nikad ne skidaju smiješak s lica,

napadno su veseli i ne govore ni o čemu nego o Isusu. Druga je masovnija, stoga gotovo neprimjetna. Mnogi zdvajaju zbog osjećaja da zlo pobjeđuje. Pod takvim dojmom čovjek može pasti u stanje očaja, kršćanin može pomisliti da je Kristova žrtva bila uzaludna. Naš je veliki pjesnik Kranjčević svoje umjetnički najuspjelije pjesme ispjevao u toj tjeskobi zbog uzaludnosti Kristove žrtve. *"Šuti nebo, uvijek šuti, a sa glavnog križa tamo/Hristova se desna ruka otpustila s trula klina,/Nad divljom se njiše travom, ko da pipa, da li ima/Za umornu jednu glavu jošte kakav kutić kamo./Vjekovni je izraz patnje zadnji osto povrh svega/Izdišući, krčajući iznad suza i grobišta,/Nepotrebna ko i život, neponjatna ko i ništa -/U očajnoj zjeni svijeta svejedno s Njime il bez Njega"* ("Groblje na umoru"). Krleža zbog istoga osjećaja nije mogao uzvjerovati, postavši u osnovi nihilist, najagilniji propagator kaosa - koji nas *"melje lud strašan i vječit"* ("Kaos") - i *"Pobjednice Smrti"* ("Plameni vjetar").

Druge se krajnosti danas valja svakako više kloniti. Valja se upitati: kako to da je u današnjega čovjeka kršćanske uljudbe tako malo

radosti, a tako mnogo straha i tjeskobe? To je neobično gledano već s naravnoga motrišta. Znamo li da živimo u društvu obilja i "neslućenih mogućnosti", kako to da se mnogih briga oslobođen čovjek, kojega ništa ne sputava, čovjek uz to "slobodne misli" i "slobodna morala" – ne zna radovati? Umjesto radosti, priklanja se surogatima, koji ga "zadovoljavaju" i "opuštaju". Iluzija samodovoljnosti s prvih stranica *Biblije* – bit ćete kao bogovi – danas je masovna mogućnost. Živjeti kao Bog – kakva privlačnost! Ili bar živjeti kao da Boga nema – tada je sve dopušteno.

POZICIJA OSOBE

Polazeći od svetopisamske riječi "za slobodu nas Krist oslobodi" (Gal 5, 1), mora se prije svega reći da slobodan čovjek, a samim tim i kršćanin, ne robuje nikakvim surogatima slobode što se iscrpljuju u "djelima tijela" (4, 19), kako god razvikana i privlačna bila. Suvremeni praktični materijalizam neuspjela je negacija Velikoga petka. Stalni pokušaji da se križ zbaci s leđa čine ga još težim. To ne znači da se čovjek treba nijemo prepustiti patnji. Današnji čovjek tjeskobno se pokušava osloboditi patnje divinizacijom tijela. "Tjelesne vježbe" uvelike su stoga nadmašile potrebu duhovnih vježbi jer se zaboravilo da je tijelo hram Duha Svetoga (1 Kor 6, 19), da je čovjek hram Boga živoga (2 Kor 6, 16). Ali ne samo da se tako utukao duh čovjekov, nego je i tijelo, u očajnoj želji da se oslobodi patnje, zanemareno kao modus sublićavanja otkupiteljskoj patnji Kristovoj. Eutanazija je vršak takvoga nastojanja – uzeti čovjeku prigodu da se makar kroz posljednju patnju suobliči Kristu spasitelju. U času kad je patnja neizbježna samo se predanjem Bogu može ublažiti i osmisliti.

Suvremeni praktični materijalizam takvim pristupom čovjekovoj tjelesnosti ujedno je neuspjela negacija Uskrsnuća. Kult tijela prakticiran različitim u osnovi "mumifikacijskim" tretmanima tijela znakovito odaju tjeskobu nad prazninom iza smrti. Nevjera u uskrsnuće, nevjera da će nas Krist suobličiti slavnomu tijelu svome, podvrgava tijelo reinkarnacijskoj materijalističkoj "duhovnosti". No Krist je tijelo integrirao u misterij uskrsnuća, ne ostavivši ga tek predmetom propadanja, bolesti, patnje i smrti. U vezi s tim, autonomija

Hrvatska je duša više korizmena nego uskrsna. Povijesne nevolje i patnje s koje god strane dolazile naš su puk više senzibilizirale u duhu križnoga puta i golgote negoli što su ga oblikovale mentalitetom uskrsne pobjede. Naši su ljudi navikli nositi "križ cijele jedne nacije" (Matoš). Ali Kristov put ne završava na križu. Ako je Krist kažiput osnovama naše budućnosti, onda se valja preko križa usmjeriti na njegovu preobrazbenu životvornu snagu

Foto: David Ivčić

zemaljskih vrijednosti i tjelesnih stvarnosti ne znači njihovu ontičku osamljenost. Kršćanin koji je odvojio svoju ljudsku autonomiju od Božjega autoriteta, koji se Boga "oslobodio", a tjelesnost osamio od duha već je zapravo umro. Drugim riječima, ako kršćanin napusti vjeru u to da je Bog zahvatio u njegovu i opću povijest, da ju je svojim utjelovljenjem u nju posvetio, da je ju Radosnom viješću preobrazio, da ju je žrtvom na križu otkupio, da ju je uskrsnućem otvorio za nov život, da su sva bića, stvari i stvarnosti time transcencijski predimenzionirani, čime će onda posvjedočiti istinsku radost svoje vlastite nove stvarnosti da u slobodi bude dijete Božje, iznova rođen od vode i Duha, i da je takav sposoban svoju stvarnost i stvarnost oko sebe sukreirati s Bogom!? Jer, da nije Krist uskrsnuo, uzalud bi bila vjera naša – bila bi smrt sve što gledamo.

POZICIJA NARODA

Pozicije pojedinih naroda nisu bitno drukčije od pozicije osoba. Iskustvo svetopisamskoga Izraela trebalo bi da bude dovoljno poučno svim narodima u njihovu traganju za odgovorom na pitanje o tome kako opstati u transformacijama povijesti. Zadržimo li se u okviru suvremene Europe, možemo vidjeti da se duhovna ontogeneza europskih naroda derivira - oni napuštaju kršćansku matricu. Njihova religioznost ne nestaje, ali kršćanska religioznost žrtve i uskrsnuća, isključivost Kristova spasenjskoga puta, nije im više privlačna. I hrvatski narod suočen je s takvim duhovnim raslojavanjem svoga bića. Kršćanski kriteriji promatranja i vrednovanja života i svijeta nemaju gotovo nikakav utjecaj u javnosti. Sekularizirano društvo znalački se brani od kršćanskih utjecaja. U takvu stanju sve snažnijega odvajanja od svoje kršćanske duhovne baze hrvatski se narod suočava s izazovima koji, ugrožavajući ga, ujedno nadmašuju naravna sredstva nje-

gove borbe za opstanak i razvoj. Velika zaduženost, demografska implozija, nezaposlenost, haški pritisci, strah od mogućega terorizma... "Realnost" se pokušava nadići projekcijama "bolje" budućnosti, budućnosti koja se projicira u nove političke entitete, koji poprimaju soteriološku dimenziju. Ali kad bi to i bilo spasenje od nekih vremenitih zala, ne bi nas ipak mimoišla propast zbog naših antidekaloških grijeha, ponajstrašnije psovke i pobačaja. "O bezumni Galaćani, tko li vas opčara? A pred očima vam je Isus Krist..." Pavao će Galaćanima (Gal 3,1). "Da se možda nisam uzalud trudio oko vas!" (4, 11). Malo se što tako sporo mijenja kao konstante ljudskoga duha. Narodi ne mogu izmaknuti tim konstantama. Sve zemaljske nevolje koje prolazi Hrvatska, napisao je Viktor Vida, proizlaze iz njezina značaja. Naše nas karakterne osobine snažno usmjeruju u percepciji života. Jedna je od njih stalno očekivanje da će odnekud doći spasenje, kao da postoji neki

povijesni deus ex machina što će jednim potezom presjeći sve naše povijesne teškoće i osloboditi nas odgovornosti za sebe same. Tako se i danas "kod nas još uvijek ljudi uzdaju u desno ili lijevo, očekuju od ovoga ili onoga, od 'situacije' ili 'skore budućnosti', od onih koji vladaju ili od onih koji će vladati, od onoga, što je bilo, ili od onoga, što će biti – umjesto da svu svoju nadu polože u onoga, koji vlada jučer, danas i u sve vijekove vjekova. Nije li On svemoguć i ne drži li on u svojoj ruci sva blaga svemira? Nije li On jedini koji vidi kroz neprozirne magle naše vlastite sudbine i budućnosti naroda i zemalja?" Tako je pisao veliki katolički laik Ljubomir Maraković početkom jedne teške godine, 1941. Ali nije zdvojio, nego je uskliknuo "sursum corda!", znajući da je "neizmjereno duboko dno, s koje-ga možemo i moramo svakodnevno crpiti novu snagu i nove milosti".

OD KORIZME K USKRSU

Hrvatska je duša više korizmena nego uskrsna. Povijesne nevolje i patnje s koje god strane dolazile naš su puk više senzibilizirale u duhu križnoga puta i golgote negoli što su ga oblikovale mentalitetom uskrsne pobjede. Naši su ljudi navikli nositi "križ cijele jedne nacije" (Mattoš). Ali Kristov put ne završava na križu. Ako je Krist kažiput osnovama naše budućnosti, onda se valja preko križa usmjeriti na njegovu preobrazbenu životvornu snagu. Valja nam dopustiti prementalizirati se tako da nas sve više oblikuje duh vazma. To uostalom i jest intencija korizme. Stoga, riječ je apostola Petra, "radujte se kao zajedničari Kristovih patnja", ali zato "da i o Objavljenju njegove slave možete radosno klicati" (1 Pt 4, 13). Radosna je vijest Kristova – Bog nam je dao život vječni (1 Iv 5, 11). Ištimostoga to što Krist daje i primit ćemo, da radost naša bude potpuna! (usp. Iv 16, 24). Sursum corda!

V. L.

Foto: David Ivčić

HOĆEMO LI UĆI U EUROPU KAO SUDIONICI
ZLOČINAČKOG POTHVATA?

I DEN HAAG JE U EUROPI!

Odgovornost za istinu o hrvatskoj borbi za slobodu i sve poteze koji odlučuju o sudbini naroda moraju preuzeti oni koji danas odlučuju. Odgovornost ne mogu, poput nekakvih fatalista, olako prebaciti na cijeli narod. Kakvi su to viši interesi pred kojima moramo klečati? Narod bi to, svakako, željno želio čuti!

Foto: David Ivčić

Zbog pomanjkanja samopoštovanja i sigurnosti pojedinac traži ukorjenjenost u nekom većem, navodno boljem sustavu, koji će mu samim sudjelovanjem u tom nadređenom identitetu pružiti onu vrijednost koju sam nema. Iz toga razloga mnogi pojedinci traže identificiranje s idejama i pokretima. Povijesno gledano ti sustavi identifikacije često su doveli do diktatura u kojima pojedinac nije bio svjestan svojih postupaka a viša ideja ga je iskoristila kao hranu za svoje ciljeve. Pojedinac se tako gubi u masi i prestaje biti ono što on jest: osoba stvorena na sliku i priliku Božju, osoba odgovorna za svoja djela. U izabranom gubitku slobode pojedinac se opravdava odgovornošću kolektiva i ne želi preuzeti odgovornost za svoja djela, jer nije kriv on nego zajednica. Sloboda time postaje opterećenje kojega se želimo osloboditi, jer je jednostavnije krivnju prebaciti na zajednicu nego li sam preuzeti posljedice za vlastito djelovanje.

I danas oni koji u ime naroda moraju donositi odluke i dignuti svoj glas za pravo i pravdu obavili su se velom nemoći. Postali su i sami žrtve netransparentnog kalkulativstva. Već unaprijed su pronašli isprike za svoje eventualne neuspjehe i nemoć koju su sami izabrali. Oni ne žele preuzeti osobnu odgovornost. Šutnja protiv neistine opravdava se višim interesima.

Trenutni hrvatski cilj koji slični hipnozi jest pristup euroatlantskim integracijama. Čitava nacija je opčarana tim izgledima. Zamislite bla-

goslovljene i sretne Hrvatske u NATO-u! Neće biti problema sa susjedima i kod eventualnog rata ćemo sigurno pobijediti, jer će nam NATO pomoći. U svim kriznim situacijama mladi će Hrvati biti počašćeni da u ime (ne)poznatih interesa na svojim ljesovima nose visoka odličja za uspostavu demokracije u nekoj njima nepoznatoj zemlji. Sve to bi moglo i puno koštati. Na koncu to je cijena integracije i činjenice da nas Europa konačno želi prihvatiti kao punopravne članove. Oni koji pitaju za račune su problematični, jer zbog velike ideje se mora najčešće šutjeti. Važno je umiriti savjest, te svoju slobodu i odgovornost položiti u ruke onih koji su već splanirali naše mjesto pod suncem. Hrvatska nema izbora. Ona mora ući u *Europsku Uniju* i to do godine 2007. Ulaznica u Europu ima nekoliko karakteristika:

- prvo, o ulasku ne odlučujemo mi nego drugi;
- drugo, cijena ulaska je nepoznata. Ona ovisi o burzovnom stanju na kraju dana. Kao i moderni manageri na burzi i naši političari pored silnog stresa još uvijek ne znaju kako će završiti dan. Svaki potez može biti krivi, svaki potez može dovesti do pada vrijednosti dionica. I vidljivo je: uhvatio ih je silan strah! Računaju sa prilivom dobrovoljnog europskog priloga koji će pokrpati naše stare dugove. Kao hipnotizirani čekaju vijesti iz Den Haaga za koji 90% Hrvata prije par godina nije ni znalo da postoji. Neumoljiva božica pravde može bilo kojega Hrvata optužiti za sudjelovanje u kolektivnoj

krivnji i time dovesti u opasnost čitavu državu i narod. Kao na žrtvenom oltaru onih koji vjeruju u svemoć materije i *boga tame* taj doprinos se mjeri ljudskim žrtvama. Što su žrtve veće to je ulaznica vjerojatnija, ali to još ne znači da je ona već osigurana. Igra je jednostavna: prinositelju žrtve se stalno govori kako *beskrajno pravedni* moćnici još uvijek nisu zadovoljni i traže još više odanosti i poštivanja. Kakvi će biti rezultati žrtvenih doprinosa saznat će tek oni koji tu žrtvu budu proučavali sa povijesne distance.

Kada nakon 100 godina preostala hrvatska djeca (možda kao članovi zajednice EU, ako ona do tada bude opstala) budu čitala hrvatsku povijest i nastanak hrvatske države možda će se upitati kako to da su Hrvati jedini narod koji je oslobađajući svoju zemlju optužen za zločinački pothvat i kako to da su Hrvati jedina zemlja koja je one koji su je oslobodili poslala da im sude moćnici koji su pod lažnim ispri-kama vodili osvajačke ratove u zemljama koje nisu njihove.

Odgovor bi mogao biti ovakav: U ono vrijeme, kad se vodila rasprava o budućnosti Hrvatske svi njeni pučani su bili složni da moraju ući u Europsku Uniju. To je bio jedini zadatak svake Vlade. Hrvatski političari su danonoćno raspravljali o toj tematici. Novine su 70% svoga prostora posvećivale pitanju hoće li parlament neke zemlje ratificirati privolu za hrvatski pristup toj zajednici izabranih. Na žalost, neke su druge zemlje bile prije Hrvatske u poziciji *blazženih*, a to je za Hrvate bila nacionalna sramota i kompleks. Hrvatskom su vladale slobodno izabrane vlade i predsjednici koje je narod demokratski ovlastio da u njegovo ime govore. Istodobno gospodarstvo je bilo u jako lošem stanju. Tajkunski vuci su ga doslovno rastrgali. Globalni terorizam je vladao svijetom i za hrvatske političare i druge vodstvene snage nije bilo puno izbora. Instruirani od arhitekata novog

Cijena ulaska je nepoznata. Ona ovisi o burzovnom stanju na kraju dana. Kao i moderni manageri na burzi i naši političari pored silnog stresa još uvijek ne znaju kako će završiti dan. Svaki potez može biti krivi, svaki potez može dovesti do pada vrijednosti dionica. I vidljivo je: uhvatio ih je silan strah!

poretka vođe hrvatskog naroda su odlučili slobodu svoje odluke prepustiti drugima. Cijena ulaska u Europsku Uniju je bila jasno definirana. Hrvati su pristali na sve uvjete. U čitavoj toj situaciji je bilo jasno da se zbog *viših interesa* ne može javno reći da oslobođenje Hrvatske nije bio zločinački pothvat. Po procjeni hrvatskih političara jedan takav oštar stav uništio bi sve ono što je do tada postignuto. Hrvatska je, naime, uspjela ući u predvorje za čekanje u dugom redu, koji i nije bio neki red. Neki su prolazili pored nas iako su uvjeti bili neispunjeni. Ipak, i hodnik čekaonice je dio zgrade. Hrvati su se odlučili za lobiranje i bezpogovorno ispunjenje *europskih* uvjeta. Bilo je i nekih rasprava u Saboru koje su više služile smirivanju vlastitog sela nego li kreiranju vanjske politike. Europski političari su im iza zatvorenih vrata, uz ribu i vino, govorili kako Hrvati, naravno, imaju neka prava, ali su im sugerirali da ne dižu glas kako ne bi prokockali kredibilitet. Budući da je u to vrijeme bilo premalo Hrvata koji su ozbiljno shvatili da nema kolektivne odgovornosti i digli svoj glas protiv nepra-

Kada nakon 100 godina preostala hrvatska djeca (možda kao članovi zajednice EU, ako ona do tada bude opstala) budu čitala hrvatsku povijest i nastanak hrvatske države možda će se upitati kako to da su Hrvati jedini narod koji je oslobađajući svoju zemlju optužen za zločinački pothvat i kako to da su Hrvati jedina zemlja koja je one koji su je oslobodili poslala da im sude moćnici koji su pod lažnim isprikama vodili osvajačke ratove u zemljama koje nisu njihove.

vednih optužnica, božica pravde je digla svoj prst i preko optuženika dovela cijelu hrvatsku državu u jedan mali dio Europe, u jedan mali i njima, do tada uglavnom, nepoznati gradić. Oni Hrvati koji su željeli vidjeti čitavu Europu bili su egoistično uvjereni da je najbolje da nekoliko optuženika ode u Haag i tako ostalima otvore vrata. Nije bila najbitnija istina i pravda, nego jednostrana nekritička poslušnost: makar je postojala opasnost da svi kolektivno uđu u *obećanu zemlju* kao sudionici zloči-

načkog pothvata. Jasno je i sigurno: odgovornost za istinu o borbi za hrvatsku slobodu i sve poteze koji odlučuju o sudbini naroda moraju preuzeti oni koji danas odlučuju. Odgovornost ne mogu, poput nekakvih fatalista, olako prebaciti na cijeli narod i nekakvu njezinu tužnu sudbinu. Kakvi su to *viši interesi* pred kojima moramo klečati? Narod bi to, svakako, željno želio čuti!

Mr. Vinko Vukadin

IN MEDIAS RES - IN MEDIAS RES - IN MEDIAS RES

ABORTUS JE UBOJSTVO

Tko god dira u nerođeno dijete, htio on to priznati ili ne, ubija ga, a ne vrši nikakvo "čišćenje". U tom je *Nijemi krik* glasan, i zato ga treba "ugasiti". No, istinu se ne može zaustaviti.

Nijemi krik, film koji je posljednjih dana postao tema broj jedan u hrvatskoj javnosti zbog eksplicitne scene pobačaja koji se u njemu prikazuje, po svemu sudeći danas će od ministra Dragana Primorca dobiti crveno svjetlo za daljnje prikazivanje u okviru vjeronauka. Međutim, istina o abortusu nakon afere koja je stvorena poslije prikazivanja *Nijemog krika* u jednoj zagrebačkoj gimnaziji i šokiranih srednjoškolaca, unatoč svim negativnim komentarima i halabuke sa strane neoliberalnih i partijskih krugova zgroženih filmom o pobačaju, nezadrživo kuca na naše osobne i kolektivnu savjest nacije. Abortus je ubojstvo nerođenog djeteta i to je istina koju ne zastupa samo katolički moralni nauk, već i svaki imalo ozbiljan znanstvenik.

Prije pet godina Obiteljski centar s Kaptola objavio je uz pomoć ministarstva znanosti te ministarstva prosvjete, jednu malu publikaciju s naslovom "Što tvrdi moderna znanost o početku života pojedinog čovjeka". U njoj skupina autora pod zajedničkom egidom Znanstvenici za život, donosi više različitih mišljenja o ovoj temi. Liječnik A.E. Hellegers kaže: "Čini mi se

da je sljedeća čijenjenica temeljna. Svaki život, biološki gledano, započinje začecem. Bit ću kratak: fetus je živ, nije mrtav. Ljudski je, nije mačji, konjski ili slonovski. Biološki, sve su vrste definirane svojom genetičkom kompozicijom, i fetus je ljudski od začeca. Ukratko, biološki gledano, to je ljudsko biće". S druge strane, znanstvenik Joseph Fletcher, jedan od vodećih zagovaratelja "prava na pobačaj", tvrdi slično prethodnom: "Naravno da rasprave o tome da je ljudski fetus na nivou homo sapiensa nema; to se biološki može vrlo lako odrediti. Isto tako, nema mjesta bilo kakvoj sumnji u to da je živ".

Zanimljivo je u istoj knjižici pročitati i mišljenje američke Organizacije za planiranje roditeljstva, koja širom svijeta promiče pobačaj. "Za abortus je potrebna operacija. On ubija život djeteta nakon što je već započeo". I na kraju još jedan stav, liječnika Johna C. Vaughana: "Jednom kada je došlo do oplodnje, stvorene

su sve mogućnosti za novu dušu, novu individualu, započet je jedan individualni život, koji bi trebali štiti isti zakoni koji štite sva ljudska bića". Pa ipak, gotovo svuda u svijetu pa tako i u Hrvatskoj, nerođeni nemaju ista prava kao i mi koji imamo sreću da smo rođeni i živi. A svakome od nas već kod začeca određeni su boja očiju i kose, stas i spol. Tri tjedna nakon začeca djetetu već kuca srce. Sa šest tjedana dijete miče rukama i nogama...

Tko god dira u nerođeno dijete, htio on to priznati ili ne, ubija ga, a ne vrši nikakvo "čišćenje". U tom je *Nijemi krik* glasan, i zato ga treba "ugasiti". No, istinu se ne može zaustaviti. (*Slobodna Dalmacija*, 1. ožujka 2004.)

Ivan Ugrin

Foto: David Ivić

Foto: David Ivic

ljanjem zaključila Edith Stein, suvremena svetica. To je i put prema domu gdje nas čeka strpljiv otac pun ljubavi. *Ako ste došli k sebi*, poručuje nam Otac, *dodite i slijedite me*. Poruka križa kuca na srce svakoga čovjeka, a samo je pitanje je li sposoban i pripravan primiti tu poruku.

Oče, oprosti im, ne znaju što čine! (Lk 23,34) poruka je s Križa. Razmišljamo li za koga se to moli Isus na križu? Dakako, za vođe svoga naroda, za jadnog Pilata, za sve koji su ga osudili i tražili njegovo razapinjanje, za vojnike koji su mu se izrugivali i mučili ga te konačno pribili na križ, ali Isus se moli i **za sve nas**, jer smo i svi mi također tamo bili. Da, svi smo sudjelovali u Isusovom razapinjanju. No, što je prvi Adam uništio drugi Adam je popravio. *Oče oprosti im jer ne znaju što čine!* Dakle preko križa dolazimo Očevoj kući, k istini o nama. Dolazimo do istine o tome što je Bog učinio iz ljubavi bez obzira na naše grješne čine. Riječ je o Božjem daru spasenja, koji nam je donijela Isusova muka. I stoga shvaćamo, ili počinjemo shvaćati, zašto se taj stravičan i pun strahopoštovanja petak može zvati ipak i Dobrim petkom. Taj nam naziv nudi prikladnu poduku pretpostavimo li da *dobar* ujedno znači i *sretan*. Naravno, Crkva je oduvijek shvaćala Veliki petak kao *dan žalovanja*, ali unatoč svoje žalosti taj je dan istinski dobar. Dobri (Veliki) petak doziva nam u pamćenje veličanstvenost i čudesno djelo Božje ljubavi i izaziva uvijek ljudsku dobrotu. Podsjeća nas da u sučeljavanju s grijehom naša dobrota ipak puno ne pomaže. Samo je Jedan dovoljno dobar da nas spasi. I to je velik razlog za slavlje. Bog je trijumfirao u Isusovoj smrti i trijumfirat će u svim svakodnevnim smrtima svojih vjernih. *Prema čudesnom Božjem planu spasenja Krist otkupljuje i sa sobom zaručuje dušu istim sredstvima po kojima je ljudska narav bila pokvarena i upropaštena. Kao što je, naime, u raju uživanjem zabranjenog voća ljudska narav bila razorena i predana propasti, tako se pod stablom Križa po njemu otkupljuje i vraća u prvotno stanje* (Edith Stein, *Znanost križa*)

VELIKI PETAK - DOBRI PETAK!

Veliki petak zapravo potiče sve nas da (konačno) dođemo k sebi. Ponajprije zato da bismo shvatili da je istina o raspetom Isusu istina i o nama samima. Spoznaj sebe!, govorili su stari filozofi. No, o sebi možemo najistinitije (sa)znati samo poznavajući Krista i Njegovu žrtvu.

Tri su najsvetija dana u godini, koja imaju posebnu važnost za čovječanstvo. Pozvani smo da na njih obratimo posebnu pozornost. To su Veliki četvrtak, Veliki petak i Velika subota. Sve što jest, što je bilo i što će biti, u mikro i makro svijetu, milijarde galaksija, "crne rupe", mikrobi, geni, kvarkovi, sve je to tajanstveno zapleteno s onim što se je tih dana dogodilo i što se i danas događa. To je os svijeta, *axis mundi*, središte oko kojeg se okreće svemir. U Napuštenom, koji je uskliknuo s križa, je Alfa i Omega, početak i kraj svega. Na Veliki petak, koga u nekim krajevima svijeta nazivaju, pomalo paradoksalno, Dobrim petkom (Good Friday), priliči razmišljati pod križem i o parabolom rasipnom sinu, o samovoljnom mladiću, o raspikući. Odlučan da dostigne zvi-

jezde, da skrši, kako vjeruje, nametnuta mu ograničenja života, dolazi ocu i traži *dio dobara koji mu pripada* (Lk 15,12). Otac slomljena srca, i s dubokom slutnjom nesreće, daje sinu što traži. Tako lako, tako nestrpljivo, nagao mladić napušta očevu ljubav, koja mu je dala život, i odlazi od očeve kuće *u daleku zemlju* (Lk 15,13). Rasipajući energiju i trateći mladost troši sav novac. Konačno lišen svega prisiljen je otimati hranu svinjama. I nakon svega, susrećemo se u Evanđelju s nenadanim čudesnim obratom iskazanom u riječima **Došavši k sebi...** (Lk 15,17). Nakon svoje ludosti mladić iz tame obmane okreće svoje lice prema svojem domu, prema ocu koji ga strpljivo danima očekuje. Stoga i ne začuđuje da dobri otac opaža sinovljev povratak *dok je još bio daleko* (Lk 15,20). *Došavši k sebi*, rasipni se sin skrušeno vraća ocu, koji mu sve oprašta. Vrlo poticajna priča za razmišljanje vezano uz Veliki petak.

A Veliki petak zapravo potiče **sve nas** da (konačno) *dođemo k sebi*. Ponajprije zato da bismo shvatili da je istina o raspetom Isusu istina i o nama samima. *Spoznaj sebe!*, govorili su stari filozofi. No, o sebi možemo najistinitije (sa)znati samo poznavajući Krista i Njegovu žrtvu. *Upravo stoga Krist Otkupitelj [...] sasvim otkriva čovjeka samome čovjeku. To je – smijemo li se tako izraziti – ljudska dimenzija otajstva Otkupljenja. U toj dimenziji čovjek ponovno nalazi veličinu, dostojanstvo i vrijednost svoje čovječnosti*, poručuje papa Ivan Pavao II. u enciklici *Redemptor hominis*. Samo je Isusov križ logični odgovor na sve, kao što je to, primjerice sustavnim razmiš-

Mr. Krešimir Cerovac

CVIJEĆE NE RASTE U HLADNJAKU!

Foto: David Ivčić

Adrian opisuje svoje odnose s roditeljima, da je on neželjeno dijete te da je ono negativno ozračje preljubničke provenijencije koje je vladalo između njegovih roditelja pokazatelj njegove psihičke nestabilnosti i jedne vrste egzistencijalne nesigurnosti.

Moram priznati da me je od osnovnoškolskih dana mojega života kroz osobnu bibliomaniju nekako pratio imaginarni lik engleske spisateljice Sue Townsend po imenu Adrian Mole. Čitajući dnevnik toga simpatičnog lika koji je genijalno kreirala ta spisateljica, nekako mi je palo na pamet da s jedne vrste, ne toliko katoličkog koliko humanističkog aspekta, promotrim toga čovjeka i njegov život obrađen od pubertetskih dana do zrelih tridesetih godina. Adrian Mole i njegov život, koliko god su plod ljudske mašte jedne spisateljice, ipak su jedan pokazatelj realnoga života i činjenice da se njegov stil života i sudbina svakome može dogoditi. Adrian je dječak koji potječe iz engleskog provincijskog gradića Leicester, odrastao je u prilično nesređenoj obitelji, roditelji žive neurednim načinom života, osobito na moralnom planu. Baš takav jedan nesređeni obiteljski odnos i ozračje te socijalno-moralni problemi u kojima se nalaze njegovi roditelji imaju veliki utjecaj na Adrianovo odrastanje, njegovu psihu, mentalni sklop, njegove želje. Čak bih rekao da se u njemu nalazi spoj jedne vrste gubitničkog egocentrizma i podsvjesnog kompleksa manje vrijednosti.

Čovjek koji sanja da će biti slavan pjesnik i pisac, a cijeli život je neobjavljeni romanopisac, godinama je zaljubljen u djevojku iz svoga mjesta Pandoru, a kasnije postaje samohrani roditelj dvoje djece sa dvije različite žene, te sam na neki način koliko god pokušava odgovorno raditi svoj posao i kasnije izvršavati svoje roditeljske obaveze, ne može sa sebe skinuti breme neurednog života svojih roditelja Georga i Pauline Mole. Plod neurednog moralnog života njegovih roditelja su polubrat s očeve strane i polusestra s majčine strane. U Adrianovom životu ipak postoji nešto plemenito, a to je dugogodišnja briga i skrb za starca Berta Baxtera te privrženost ljubav prema svojoj baki. Međutim, baš ono što se isprepliće u obiteljskim odnosima njegove obitelji jest to da se kroz čitav dnevnik dobija dojam, dok imaginarni Adrian opisuje svoje odnose s roditeljima, da je on neželjeno dijete te da je ono negativno ozračje preljubničke provenijencije koje je vladalo između njegovih roditelja pokazatelj njegove psihičke nestabilnosti i jedne vrste egzistencijalne nesigurnosti. Čitajući dijelove dnevnika Adriana Molea u nekoliko svezaka koji obuhvaćaju vrijeme od njegove trinaeste do tridesete godine života dobivam dojam da je spisateljica koja je na zgodan i simpatičan način dočarala taj lik i učinila ga vrlo konkretnim i stvarnim čitatelju, htjela zapravo reći mnogim obiteljima kakve ne trebaju biti i koji plodovi mogu zadesiti djecu u obiteljima razvodničko-preljubničkog mentaliteta. U Adrianu se zapravo dogodio lom njegovog unutarnjeg svijeta, jer je teško podnio svađe svojih roditelja, što i jest izvor njegovih psihičkih i egzistencijalnih problema. Sue Townsend u opisu imaginarnog Adriana pro-

Čitajući dijelove dnevnika Adriana Molea u nekoliko svezaka koji obuhvaćaju vrijeme od njegove trinaeste do tridesete godine života dobivam dojam da je spisateljica koja je na zgodan i simpatičan način dočarala taj lik i učinila ga vrlo konkretnim i stvarnim čitatelju, htjela zapravo reći mnogim obiteljima kakve ne trebaju biti i koji plodovi mogu zadesiti djecu u obiteljima razvodničko-preljubničkog mentaliteta.

žela je segmente tragike i komedije, duhovitosti i sažaljenja, te jedne vrste pouke da su djeca veliko blago svake obitelji, i ako se s njima ne postupa s ljubavlju i nježnošću rezultat je duhovno i emocionalno hendikepirani Adrian Mole. Roditelji, ako nisu emocionalno i duhovno zreli za odgovornost kao što je brak i roditeljstvo moraju biti svjesni da im se može dogoditi jedan Adrian Mole. A vjerujem da nitko ne bi htio imati u obitelji mentalnog Adriana Molea, jer to znači imati jedan egzistencijalni hendikep vrijedan ničega drugog nego sažaljenja.

Pavle Primorac

«PASIJA» JE UZBUNILA SVE ZLODUHE OVOG SVIJETA!

Naši generali odlaze u Haag i tamo se klanjaju «časnome sudu». Djelujemo preplašeno, izgubljeno. Dosta je bilo lutanja, dosta je bilo drijemeža u Getsemanskom vrtu. Dosta je bilo nijekanja Krista. Krenimo za Gospodinom, makar kao Šimuni Cirenci, krenimo za Kristom, budimo odvažni i jedino tako možemo doći na vrh gdje nam je Krist otvorio vrata neba. Jedino tako možemo vratiti svoje kršćansko dostojanstvo. Netko bi trebao kazati našim generalima u Haagu: braćo, umjesto da se klanjate i zahvaljujete kadiji koji vas i tuži i sudi, uspravite se dostojanstveno i recite da ste ponosni što ste hrvatski generali koji su oslobađali svoju domovinu.

Zaista, čudesni su putovi Božji. Svijet novoga poganstva, svijet idolopoklonstva gradi u osjećaju svemoći poredak bez Boga, poredak antikristovskoga nada-hnuća, i kad su njegovi vladari postali uvjereni da je njihova pobjeda neupitna, da je njihovo slavlje sigurno, da su u svojim utvrdama oholosti pomoću novca i velike promidžbe osigurali budućnost za nadmoć vlastite bezbožne ideologije, dogodi se jedan jedini film koji im poruši i poremeti čitavu strukturu moći, koji ih uznemiri, i pokaže da je sav njihov poredak utemeljen na opsjeni i laži.

Film «Muka Kristova» Mela Gibsona uzbunio je sve zloduhe ovoga svijeta. Tako snažno, potresno, slikovito prikazuje zadnjih dvanaest sati Gospodinova zemaljskoga hoda, onog hoda u neizrecivoj muci, trpljenju i patnji koju je podnio za nas, i izvršio otkupiteljski čin za čovjeka. Film je snimio čovjek koji je poznata svjetska filmska zvijezda, i to mu daje dodatnu težinu, ne samo zbog pozornosti koju je na sebe privukao, nego ponajviše zbog činjenice da je u svijetu Hollywooda mogao opstati jedan uvjereni katolik, ne podilazeći filmskom svijetu, nego usprkos njemu. Gibson je pokazao kako se katolik može boriti za svoju vjeru, za Krista. Pokazao je i odvažnost i

darovitost. I stvarateljsko nadahnuće, i duboku vjeru. Jer takav film mogao je snimiti samo čovjek nadahnut Duhom Božjim. I zato, rekoh, čudesni su putevi Božji, da usred tog babilonskog svijeta, nađe jednoga vjernika koji je imao odvažnosti svijetu pokazati slike Gospodinove muke! Gibson je uložio svoj novac, svoj trud, svoju pamet. Kad bi bilo više takvih katolika u svijetu javnih osoba! Kad bi u Hrvatskoj bilo onih koji bi s takvom odvažnošću svjedočili Krista! Zamislite, prkositi jednom moćnom Hollywoodu, koji može uništiti svakoga, pa tako i čovjeka koji ima i novac i slavu. Ali ne može onoga kome snagu i slavu daje sam Krist Gospodin!

Hrvatima treba jedan ovakav film. Kad bi bilo više načina da nas se trgne iz ovoga drijemeža! Da nas se potakne na borbu, jer postajemo narod koji se više ne bori, koji se prepustio silama i vjetrovima da nas nose i raznose, koji se ne opire, koji se više ne brani, koji gubi svoj prkos, ponos, kao da mu je sve ubijeno u protekle četiri godine, i sada trpi šutke dok ga gaze sa svih strana.

OVAJ FILM JE MILOST I DAR BOŽJI

Gibson je sa svojim filmom čitavu Ameriku dignuo na noge. Kršćani su ustali u obranu filma koji svjedoči o Isusovoj mucu, a liberali i neke židovske udruge napadaju ga s argumentom da je antisemitski. Hollywood je pobjesnio. Njegova ohola elita priprijetila je Gibsonu. Pokušali su ga oklevetati, nisu mu htjeli pomoći u distribuciji filma. Ali ovo je film koji distribuira srce kršćana, ovo je film koji ide jedino u distribuciju srca i vjere. U prvom tjednu prikazivanja u Americi zaradio je pedeset milijuna dolara. Prvi put je prikazan na Pepelnicu, i već sada se može reći da je jedan od najgladanijih filmova svih vremena! Jedan film! Jedan film naspram tona i tona hollywoodskoga smeća punoga nasilja, bludničenja i laži o kršćanima! Jedan film koji je porazio najmoćniju industriju na svijetu. Ne govori li nam sam Gospodin, kolika je snaga u vjeri velikoj koliko je gorušičino zrno? Nisu li to čuda suvremenoga doba koja svjedoče o svemoći Gospodinovoj? Ne govori li nam Krist i preko jednog filma: vidite da uz mene i sa mnom možete sve! Malovjerni, zašto se plašite? Uronite u moju muku, pratite me do vrha Kalvarije i tamo ćete naslutiti tajnu otkupljenja. Tako ćete doći do spasenja! I do uskrsnuća! Blaženi Alojzije Stepinac u najtežim vremenima za hrvatski narod neprestano je ponavljao: nakon Golgote – uskrsnuće! Nakon Golgote – uskrsnuće! Za kršćanina je najveća sramota mlakost, nedostatak duhovne borbenosti, a u današnjem svijetu kao da je sve usmjereno na to da ga otupi i omlitavi u borbi za istinu. Da ga se prisili na vječito uzmicanje, na strah i predaju, na šutnju i skrivanje. Čini se kao da smo u stanju i raspoloženju pospanih Isusovih učenika u getsemanskoj noći. Čini se da nas još ništa nije dovoljno uzdrimalo da bismo bili pripravnici na nove Duhove i novu borbu.

Zato je ovaj film Mela Gibsona, u korizmi 2004. godine u svijetu, veliko čudo, milost i dar Božji,

jer milijuni će vidjeti istinu o Gospodinu, milijuni će gledati najznačajnije prizore u povijesti čovječanstva, i milijuni će moći predočiti muku Gospodinovu u svom srcu i nositi je u mislima trajno, sa snažnim emotivnim pečatom, u vremenima kad se govor o Isusu na svim stranama potiskuje, i kad su legije zloduha slavile nad čovječanstvom koje Bogu okreće leđa, koje Krista zaboravlja, iznova raspinje i odbacuje. Film je krenuo i u Europu, Poljaci su ga među prvima pogledali, i stižu vijesti pune oduševljenja. Dvorane su ispunjene, unaprijed rasprodane, i dok pišem ovaj tekst, negdje u sredini korizme, počelo je i njegovo prikazivanje u Hrvatskoj. Katolici će dobiti jedan veliki poticaj srca na buđenje, dobit će trenutak duhovne zadovoljštine, dobit će prigodu za nova svjedočenja! Napadači i protivnici su svugdje isti. Neki već licemjerno govore kako je film prenasilan! Đavolska dvoličnost! Zgražaju se nad filmom o mucu Kristovoj, a ne zgražaju se nad onim što im djeca svaki dan mogu gledati na televiziji.

HRVATIMA TREBA OVAKAV FILM

Zlodusi i moćnici poraženi su na vlastitom terenu! Bog ih je porazio tamo gdje su se osjećali svemoćnima – na terenu filma kojim su ovladali kao moćnim ideološkim, antikiršćanskim sredstvom. Gospodin je razotkrio svu njihovu oholost. Pokazao im je da je sav njihov lažni sjaj obična isprazna bijeda, da su ljudi prijetvornih života, da su sapeti strahovima i nemirima, kao svi idolopoklonici, i novi svećenici poganstva. I da ih može poniziti kad god hoće. Uistinu, suvremeni hollywoodski film nije samo sredstvo zabave, on je i jedan oblik neopoganskoga kulta, proizvođač filozofije lagodnoga življenja, bezbožnog svjetonazora, središte

liberalnih duhovnih hramova. Čitav svijet je uhvaćen u mrežu industrije opsjene. I opet, jedan jedini film uruši im sav svijet laži! Nije li to doista čudesno?

Hrvatima treba jedan ovakav film. Kad bi bilo više načina da nas se trgne iz ovoga drijemeža! Da nas se potakne na borbu, jer postajemo narod koji se više ne bori, koji se prepustio silama i vjetrovima da nas nose i raznose, koji se ne opire, koji se više ne brani, koji gubi svoj prkos, ponos, kao da mu je sve ubijeno u protekle četiri godine, i sada trpi šutke dok ga gaze sa svih strana. Naši generali odlaze u Haag i tamo se klanjaju «časnome sudu». Djelujemo preplašeno, izgubljeno. Dosta je bilo lutanja, dosta je bilo drijemeža u Getsemanskom vrtu. Dosta je bilo nijekanja Krista. Krenimo za Gospodinom, makar kao Šimuni Cirenci, krenimo za Kristom, budimo odvažni i jedino tako možemo doći na vrh gdje nam je Krist otvorio vrata neba. Jedino tako možemo vratiti svoje kršćansko dostojanstvo. Ne plašimo se svjedočiti. Netko bi trebao kazati našim generalima u Haagu: braćo, umjesto da se klanjate i zahvaljujete kadiji koji vas i tuži i sudi, uspravite se dostojanstveno i recite da ste ponosni što ste hrvatski generali koji su oslobađali svoju domovinu, i da ne nosite nikakvu krivnju. Recite svijetu da ste ponosni na sve što ste učinili za svoju domovinu! Ne skrivajmo se vječito iza maslina u Getsemaniju! Budimo hrabri!

KRENIMO NAPRIJED S NADOM!

Kao da se bojimo uzeti svoj križ i krenuti, kao da se bojimo priznati da smo Kristovi, i kao da se bojimo boriti u strahu pred skrivenim silama svijeta i nevidljivim njegovim rukama! A samo jedan film nam pokazuje koliko je silan Bog! Ta što bi samo Gospodin za nas učinio i za više od jednog filma! Pomolimo se i za tog čovjeka, Mela Gibsona, koji je imao snage i hrabrosti nadići i sebe samoga i svijet u kojemu je živio i radio. Pomolimo se i vjerujemo, da svatko od nas u svome pozivu i zvanju, može učiniti barem nešto malo za Boga i za sebe, za svoju dušu. Da ne bude kršćanin za kojega nitko ne zna da je kršćanin, koji će se ponašati kao da se stidi Krista i svoje vjere. Gdje su nam odvažna svjedočenja u Hrvatskoj? Na poslu, na ulici, na televiziji, u školama? Gdje ste hrvatski katolici? Gdje ste, dok nam Hrvatsku i dalje raspinju? Hoće li nas ova korizma trgnuti i opametiti, hoće li nas barem malo pročistiti i pripremiti za jedan veliki, istinski Uskrs, koji nam se nudi, koji nam svijetli, a mi prolazimo nijemi i slijepi! Bez malodušja, bez straha, bez osjećaja poraza, krenimo kroz Veliki tjedan prema novome životu u Kristu, o kojemu govori Sv. Pavao, potražimo u sebi novoga čovjeka! Jedino tako Hrvatskoj možemo udahnuti jedan novi život, život preobraženja u njoj samoj, ususret novim Duhovima!

Zoran Vukman

Foto: Robert Kunštek

ZAŠTO TREBA DJECI ČITATI BAJKE?

PRAVA JE VJERA TRAGANJE DUŠE ZA BOGOM

Oblici vjere u pričama koje slušamo od najranijih dana života mogu podrazumijevati raskošne kostime i nemoguće zaplete, ali ljubitelju priča omogućavaju nakratko iskoračiti iz sebe kako bi promotrio svoj vlastiti zakrabiljeni svijet.

Kratko nakon što su naša djeca upoznala dinosaure, počeo sam im naglas čitati bajke. I dok su ih slušala, kako je vrijeme prolazilo, svatko bi od njih priču čuo na različitoj razini. Zanimljivo je pritom kako je ponekad petogodišnjak shvatio neki detalj koji je promakao starijem bratu ili sestri, no svakako je bilo jasno kako svi odreda shvaćaju čudesnu snagu priče. Pretraživao sam tavane, te rasprodaje u knjižnicama i antikvarijatima u potrazi za što je moguće starijom književnošću. Čak sam počeo uranjati i u "tavane" i "ostave" vlastite mašte, izmišljajući im priče za laku noć. To je ponešto opteretilo moju maštu, te su neke priče bile bolje od drugih, ali u obitelji se sve lijepo prihvaćalo. Djeca su i sama počela izmišljati priče, te je bilo večeri kada je

Prava je vjera traganje duše za Bogom kako bi mu se predala, tražila njegovu volju i ispunjavala je; traganje za istinom, kako bismo bili u suglasju s njome. Kriva vjera je upravo suprotno. Sebe čini božanstvom, svoju vlastitu volju proglašava normom, te nastoji stvarnost prilagoditi vlastitim željama. Prava vjera predstavlja predanje, a kriva jednostranu racionalnu kontrolu.

vrijeme za spavanje postajalo značajan događaj. Pričanje "izmišljenih" priča prirodno je po-taklo prepričavanje čitave bujice stvarnih događaja. Djeca su na svakodnevne događaje iz svoga života stala gledati kao na materijal za svoje priče. Razgovor je rastao, a komunikacija se širila. Kako smo postali prava pripovjedalačka obitelj, primijetio sam nešto zanimljivo u svezi s igrom naše djece. Kao prvo, sama im je igra sada bila uzbudljivija. Nadalje, u igri bi proživljavali temeljnu dramu kozmičke bitke između dobra i zla, uljepšavajući je i preinačujući s upravo začuđujućom domišljatošću. Postupno sam shvatio ljubav što je svi ljudi dijele prema "bajkama".

U svome izvrsnom eseju "O bajkama" J.R.R. Tolkien opisuje vitalnu ulogu što je te priče igraju u kulturama svijeta. One sadrže bogato duhovno znanje. Sunce može biti zeleno, a ribe letjeti zrakom, ali, koliko god fantastičan bio taj zamišljeni svijet, on svejedno zadržava vjernost moralnome redu stvarnoga svijeta. Metafore što ih pronalazimo u književnim likovima nisu toliko proizvoljne maštarije koliko odrazi našeg vlastitog nevidljivog svijeta, onog nadnaravnog. Bilo u snovima ili svjesnome maštanjnu, snaga uma (u kojoj nam je promatrati snagu ljudskoga duha) uključena je u ono što se naziva "sub-kreacijom" ("pod-stvaranjem").

Pod time se misli kako je čovjek, kao odraz svoga božanskog Stvoritelja, obdaren darovima uprizoravanja nevidljivih stvarnosti u oblicima koji ih čine razumljivima.

Na primjer, čarolija se tradicionalno koristi u bajkama kako bi dala vidljivo obličje nevidljivim duhovnim silama. No, potrebno je napraviti ključnu razliku između "dobre magije" i "zle magije" u obliku u kojem se one pojavljuju u bajkama, jer za nas u stvarnome svijetu ne postoji dobra magija, već jedino molitva, darovi Duha Svetoga, i pouzdanje u Božju providnost. "Dobra magija" u tradicionalnim bajkama predstavlja upravo te stvarnosti, simbolizirajući Božju intervenciju u živote dobrih ljudi stavljenih na kušnju. Riječ je zapravo o metafori za milost i čudo. Dokidanje naravnoga zakona činom duhovnog autoriteta rezultira osnaženim moralnim poretom.

Zla magija u tradicionalnim pričama predstavlja zlu silu kojom se pokvareni ljudi koriste kako bi se domogli nečega što im ne pripada, bilo da je riječ o svjetovnoj moći, bogatstvu, ili čak ljubavi. Riječ je također i o metafori za uplitanje Božjih neprijatelja, zlih duhova, u živote zlih ljudi. Kako kaže sveti Pavao: "Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mrščnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima"

Foto: Ivan Mić Gologričan

(Ef 6,12). Prava je vjera traganje duše za Bogom kako bi mu se predala, tražila njegovu volju i ispunjavala je; traganje za istinom, kako bismo bili u suglasju s njome. Kriva vjera je upravo suprotno. Sebe čini božanstvom, svoju vlastitu volju proglašava normom, te nastoji stvarnost prilagoditi vlastitim željama. Prava vjera predstavlja predanje, a kriva jednostranu racionalnu kontrolu.

Većina nas ne uči o naravi stvarnosti kroz teologiju, filozofiju, ili višu matematiku, ali smo zato svi kadri smjesta razumjeti jezik prisposobe preuzet iz svekolike ljudske priče. Oblici tih priča pritom mogu podrazumijevati raskošne kostime i nemoguće zaplete, ali ljubitelju priča omogućavaju nakratko iskoračiti iz sebe kako bi promotrio svoj vlastiti zakrabiljeni svijet. Koja je vrijednost tog privremenog odmaka? Riječ je o povlačenju, putem mašte, od tiranije neposrednog, poplave riječi i osjetilnih podražaja koji često preplavljaju (a jednako tako često i ograničavaju) naše razumijevanje stvarnog svijeta. Promatranje borbe toga svijeta za ispravnu duhovnost može nam omogućiti iznimnu objektivnost i uvid. U svijetu bajki, čitatelj svoje male borbe može prepoznati u ratovima titana ili vilenjaka, te prvi put postati svjestan vlastite vrijednosti. Biva uključen ne u lažni ili patvoreni svijet, već u sub-kreaciju stvarnijega svijeta (iako, dakako, ne i doslovnoga). Kažem stvarnijega, jer dobar autor uklanja gomilu nevažnih detalja koji tvore svakodnevicu, opterećuju naš um i zamagljuje nam viđenje. On

pozorno odabire i stavlja u žarište kako bismo jasno mogli vidjeti skriveni oblik stvarnosti. Pojam "bajka" razmjerno se široko koristi, jer brojne od ovih priča ne govore samo o vilama, već i o različitim drugim nadnaravnim bićima i izmišljenim događajima. Drevne priče o junacima, priče za laku noć, zagonetke, legende, mitovi - sve to ima svoje mjesto u tom zapravo vrlo širokom žanru književnosti. Postoje nebrojene priče koje potječu iz stotina različitih naroda i jezičnih skupina, od kojih su neke stare i više tisuća godina. Uz vrlo malobrojne iznimke, pokazuju neobičnu podudarnost u prikazivanju dobra i zla: dobro je uvijek dobro, a zlo zlo. Kroz stoljeća je stvorena prava riznica takve fikcije. Pojavio se obrazac simbola koji podrazumijevaju stvarnu prisutnost u nevidljivome svijetu. Prekrasna krilata bića tako prikazuju nevidljive čuvarke i glasonoše. Na suprotnome kraju toga spektra, zmajevi (i nebrojena druga čudovišta) prikazuju zlokobno lukave duhove koji žele uništiti čovjeka. Navedeni su simboli zajednički tolikim narodima i kulturama da su praktično univerzalni. No, jednako se tako dobro uklapaju u duhovne spoznaje kršćanske civilizacije. Oblikovanje tih simbola čitatelju u kratko vrijeme pruža neke temeljne informacije o nevidljivome svijetu - svijetu koji uvelike prethodi judeo-kršćanskoj civilizaciji, te od samih svojih početaka predstavlja duhovno poprište.

Michael O'Brien

SVETA PONIZNOST

Po sebi ništa nemamo, niti išta možemo. Svugdje nam je potrebna poniznost, a osobito ovdje na duhovnom našem putu. Koliko nas Gospodin vidi ocijepljen od sebe, pokopane u našem ništavilu, toliko se više spušta do nas i diže nas k Sebi i napunja svojom posebnom milošću. Isus osobito u nama ljubi poniznost i hoće da nas vidi utvrđene u toj kreposti. Moramo neprestano raditi i truditi se, da stečemo ovu najpotrebitiju krepost. Uz svetu molitvu imamo sjediniti svagdan nepresteno vježbanje. Neka te ne smeta kako združiti nutarnju i valjsku poniznost sa borbom u svijetu, sa čuvanjem svojih prava, svoga položaja, svojih ideja, itd. Sve to lijepo uči i pokazuje složiti Duh Sveti, samo ako duša iskreno traži Njegovo vodstvo. Najbolji je primjer naš Gospodin, koji je sve to krasno i izgledno složio i pokazao u svom svetom životu. Ovo više daje nutarnja milost i prosvjetljenje nego da čovjek može metnuti u pravila, i ako i ona ne fale u duhovnim knjigama. Ja, s pomoću Božjom, želim da ti sve gradiš na ovoj evanđeoskoj kreposti. Promisli također, da ti je Gospodin dao i nutarnje i vanjske darove, da Ga s njima i po njima proslaviš i Njemu savršenije služiš. Kako to najbolje radiš? Po svetoj poniznosti. Najveću slavu daješ Bogu kad priznaješ da je sve Njegovo i Njemu opet sve čisto i velikodušno vraćaš. Ništa za se ne ustavljaš ili u čemu potajno sebe tražiš.

o. fra Ante Antić

MONS. JURAJ JEZERINAC, VOJNI ORDINARIJ U HRVATSKOJ

QUO VADIS, HRVATSKA?

Kad vidimo da se najnovijim optužnicama hrvatskih generala u Haagu želi staviti na optuženičku klupu i sama hrvatska država, da se pokušava izmijeniti čak i povijest, onda takav postupak postaje jako zabrinjavajući tako da se pitamo: "Quo vadis, Hrvatska?", a prije svega: "Quo vadis, Europa?" Sve te i slične pojave, ponavljam, razotkrivaju sadašnje duhovno stanje svijeta i suvremene civilizacije.

Foto: Robert Kunštek

Preuzvišeni Oče biskupe, što to toliko ljuti neke ljude da žestoko napadaju Crkvu i njezin nauk kroz povijest i danas?

- Korizmeno vrijeme, u kojem se spominjemo muke i smrti Isusove na križu, daje odgovor na to pitanje. Isus je činio ljudima samo dobro, no moćnici ovoga svijeta u svojoj mržnji prema Njemu išli su tako daleko da su ga osudili na smrt. Čovjek se stoga opravdano pita: Što je to u nekim ljudima da progone istinu, da mrze dobrotu, da uništavaju pravednika? Tu je tajna čovjekove zloće, njegova grijeha, koji je izvor svih zala tijekom povijesti.

Odgovor na Vaše pitanje također je u Isusovu govoru uglednom židovskom učitelju Nikodemu, koji je od straha pred ljudima došao Isusu po noći. Govorio mu je o razlogu zašto ga mnogi ne prihvaćaju pa je rekao: "Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost, jer djela im bijahu zla. Uistinu, tko god čini zlo, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti, a tko čini istinu, dolazi k svjetlosti, nek bude bjelodano da su djela njegova u Bogu učinjena." Upravo je tu objašnjena tajna otpora

Bogu kroz cijelu povijest. Zlo u ljudima i zloća Napisnika došla je do vrhunca na Veliki petak. Međutim, Isusovo uskrsnuće bilo je Božja pobjeda nad smrću i grijehom.

Ne treba se čuditi što neki ljudi žestoko napadaju Crkvu i njezin nauk kroz stoljeća, jer Crkva nastoji biti vjerna Kristovu nauku. Kad se ne bi trudila u tome, izdala bi samu sebe i Krista koji ju je ustanovio. Uostalom, Isus Krist nije obećao Crkvi lagodan život, kad je rekao: "Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas. Kad biste pripadali svijetu, svijet bi ljubio svoje. Budući da ne pripadate svijetu - ja vas izabrah od svijeta - zato vas svijet mrzi."

Želim također istaknuti da ne smijemo biti žalosni što nas napadaju, jer Isus je rekao: "Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas!" Dapače, ako Crkvu i kršćane nitko ne uznemiruje, znači da s njima nešto nije u redu. O tome je također Sv. Otac vrlo jasno progovorio u svojoj sjajnoj knjizi *Prijeći prag nade*, istaknuvši kako i zašto u svijetu paralelno s evangelizacijom teče proces antievangelizacije.

VLASTITO SVJEDOČANSTVO

Koliko i kako Crkva na to odgovara? Ponekad se čini da šutnja nije uvijek konstruktivna.

- Još nam nije dovoljno ušlo u svijest da smo svi mi Crkva. Zato se mnogi ponašaju kao Nikodem, dok se nije približio Isusu. Valja poput Nikodema prići Isusu, dopustiti da se u nama rodi želja ostati s njime, jer ta je želja danas u čovjeku zagašena bukom svijeta i zavodništvom užitaka, kako kaže Papa. Najbolji odgovor Crkve na sva blaćenja jest, po receptu Sv. Petra, njezino vlastito svjedočanstvo, životno obrazloženje nade koja je u nama, ali blago i s poštovanjem, tako da oni koji nas ozloglašuju, upravo onim budu postiđeni za što nas potvrđuju. Dakako, kad se pokaže razboritost, valja i odgovoriti. Jer naša šutnja može braću koja su slaba u vjeri navesti na pomisao da su neprijatelji Crkve u pravu. Zar nije i Isus, udaren od stražara, rekao: "Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo. Ako li pravo, zašto me udaraš?" Uvjeren sam također da bi odgovor vjernika dobro došao i onima koji Crkvu prikazuju u lažnom svjetlu, jer bi im mogao pomoći da otkriju njezinu stvarnu sliku i upoznaju pravo lice Isusa Krista. Stoga se ne treba bojati, dapače, osobito bi katolički intelektualci svakodnevno trebali ulaziti u tu "arenu" mišljenja. Također, kad bi i ostali vjernici koristili svoje demokratsko pravo prigovaranja urednicima televizija, radija i novina na kojekakvim štetnim i blasfemnim sadržajima, uvjeren sam da bismo tada živjeli u znatno zdravijem medijskom okruženju od današnjega.

Osobito bi katolički intelektualci svakodnevno trebali ulaziti u tu "arenu" mišljenja. Također, kad bi i ostali vjernici koristili svoje demokratsko pravo prigovaranja urednicima televizija, radija i novina na kojekakvim štetnim i blasfemnim sadržajima, uvjeren sam da bismo tada živjeli u znatno zdravijem medijskom okruženju od današnjega.

Kako ocjenjujete pastoralno djelovanje naše Crkve, osobito na planu katoličkog laikata i formacije mladeži?

- Najodgovorniji u Crkvi stalno su u molitvi i razmišljanju o tome te poduzimaju sve kako bi Kristovim vjernicima - laicima pojačali svijest odgovornosti za Crkvu i njezin život. Dogodile su se velike promjene stvaranjem slobodne i nezavisne države Hrvatske. Sve je više laika koji studiraju na teološkim fakultetima. Sada se može potpuno slobodno, premda s druge strane to nije nimalo lakše, živjeti javno svoju vjeru. Zatim, stvaraju se različiti programi kako laike uključiti u život Crkve.

Ovaj veliki Papa, koji nas je triput pohodio, naglasio je važnost angažmana laika u Crkvi time što nam je svima, osobito mladima, dao za uzor i primjer nasljedovanja dr. Ivana Merza, koji je bio sveučilišni profesor, a prije toga vojni časnik. Proglasivši upravo Merza blaženim, želio je istaknuti veliku ulogu laika - neklerika - u životu Crkve. Ali, ovo posebno želim istaknuti, ne treba Crkva u prvom redu tzv. laika profesionalca, što neki naglašeno forsiraju, nego Kristova svjedoka i evangelizatora najprije u svojoj obitelji te u društvenom i javnom životu gdje se ostvaruje njegovo ljudsko i kršćansko poslanje, a gdje ne može kao navjesitelj stići svećenik ili biskup. Osobito, dakle, područje medija, kulture i znanosti danas vapije za takvim laičkim angažmanom.

OSTVARITI SVOJE PRAVO!

Bili ste nedavno na ispraćaju dvojice hrvatskih generala u Haag. Optužnice koje im se stavljaju na teret daleko su šire i optužuju cijelu državu. Kakav je Vaš stav o tome velikom problemu?

- U vrijeme agresije na Hrvatsku jedan je američki novinar, koji je tih dana bio u Poljskoj, poslao preko mojeg faksa nekoliko pitanja za kardinala Kuharića. Među ostalima bilo je i pitanje kako tumači "agresiju hrvatske vojske na Maslenu"? Kardinal mu je odgovorio protupitanjem: *Može li se nazvati agresijom npr. akcija poljske vojske na Varšavu, ukoliko bi netko u Varšavi činio velike neredne, ili je okupirao, a poljska vojska pokušala normalizirati stanje u zemlji?* Novinar se kasnije zahvalio kardinalu na jasnoći odgovora.

Dakle, nitko pametan i istinoljubiv ne može reći da je Hrvatska izvršila agresiju na samu sebe. Znamo dobro tko je izvršio agresiju na Hrvatsku i počinio tolika zlodjela. Hrvatska je bila prisiljena na samoobranu, a to je pravo svake države. Svaka pak pravna država dužna je osigurati normalan život svojim građanima. Poznato je da je taj život u Hrvatskoj bio zaustavljen prekidom vitalnih prometnica i opterećen neprestanim prijetnjama.

Činjenica je da Hrvatski narod nije želio rat. Želio je ostvariti svoje pravo, koje imaju i drugi narodi: pravo da bude slobodan i neovisan u svojoj državi. Također, Hrvatska nije dala nikakav povod za rat. Kad je bila napadnuta, nje-

Nitko pametan i istinoljubiv ne može reći da je Hrvatska izvršila agresiju na samu sebe. Znamo dobro tko je izvršio agresiju na Hrvatsku i počinio tolika zlodjela. Hrvatska je bila prisiljena na samoobranu, a to je pravo svake države. Svaka pak pravna država dužna je osigurati normalan život svojim građanima. Poznato je da je taj život u Hrvatskoj bio zaustavljen prekidom vitalnih prometnica i opterećen neprestanim prijetnjama.

zino je pravo bilo da se brani. Stoga možemo reći da je Hrvatska bila žrtva nepravednog, terorističkog napada.

Zatim, činjenica je da svijet nije htio zaustaviti rat, koji je mogao biti zaustavljen na samom početku. Stoga se može s pravom zaključiti da su "u igri" bili neki drugi čimbenici. Jesu li demokratske zemlje Europe i Amerika znale da se radilo o prirodnom i neotuđivom pravu jednog naroda na slobodu, za koju se demokratski izjasnio? Ako jesu, a vjerujem da jesu, one su trebale jasno dati do znanja onima koji su silom htjeli spriječiti demokraciju, da to ne čine. Da je tzv. slobodni i demokratski svijet tako reagirao, ne bismo imali danas tolike ljudske žrtve i materijalne štete. Nažalost, činjenica je da europska diplomacija nije odigrala svoju ulogu kako je trebalo. I to će joj ostati trajna mrlja u povijesti čovječanstva (koja nije jedina). Slično je bilo i sa Srebrenicom i drugim gradovima u BiH. I nitko se, nažalost, od najodgovornijih nije još našao na optuženičkoj klupi. Umjesto toga pokušava se prebaciti krivnja na druge, dapače na žrtve.

Kad se Hrvatska odlučila na oslobađanje okupiranih područja, kako bi vratila građane odakle su protjerani, neki su moćnici ovoga svijeta govorili o svojoj *zabrinutosti* i počeli

prijetiti sudom što se Hrvatska "drznula" oslobađati svoj vlastiti prostor. Kad su bili bombardirani Vukovar, Vinkovci, Sisak, Osijek, Karlovac i drugi gradovi, nismo čuli ni osjetili ništa od te njihove "zabrinutosti".

Eto, to je odraz današnje civilizacije koja ne želi priznati objektivnu istinu. Zato su mnogi ljudi ostali nezaštićeni, prepušteni sami sebi, poglavito terorizmu koji je harao na ovim prostorima. Da stvar bude gora, nismo to zaboravili, kad je Hrvatska krenula u obranu svojih svetinja, kad su hrvatski branitelji stali u obranu svojih obitelji i kućnog praga, bio nam je nametnut embargo. S ciničnim obrazloženjem "da se sukob ne bi razbuktao"!

Zato danas, kad vidimo da se najnovijim optužnicama hrvatskih generala u Haagu želi staviti na optuženičku klupu i sama hrvatska država, da se pokušava izmijeniti čak i povijest, onda takav postupak postaje jako zabrinjavajući tako da se pitamo: "Quo vadis, Hrvatska?", a prije svega: "Quo vadis, Europa?" Sve te i slične pojave, ponavljam, razotkrivaju sadašnje duhovno stanje svijeta i suvremene civilizacije. Bilo je i pokušaja da se rat na našim prostorima okvalificira kao *vjerski rat*. "Nije li ovo vjerski rat?", postavio mi je pitanje TV-suradnik iz Toronta, u trenutku bombardiranja Banskih dvora u Zagrebu. Tog sam se, naime, trenutka zatekao pred našom katedralom. Odgovorio sam mu da su to priče za malu djecu, da ovo nije vjerski rat nego sukob između demokracije i komunizma. "Hrvatski je narod spreman i umrijeti za demokraciju da bi oni koji o njoj toliko govore mogli mirno živjeti", odgovorio sam mu. Ta je izjava bila objavljena i u televizijskim vijestima u Kanadi.

Da to nije bio vjerski rat odlučno su ne samo demantirali predstavnici svih vjera kod nas, nego su se i sastajali u crkvama i sudjelovali u prigodama obilježavanja blagdana, posebno u gradu Zagrebu. Dapače, rado su se družili iskreni pravoslavni vjernici s katolicima i obratno. Pazite, ja govorim o vjernicima, kršćanima. Kad se isključuje dimenzija vjere, kad se stave na prvo mjesto sebični interesi nacije, klana, elite, korporacije, ili možda osobni interesi, onda se uvijek mogu očekivati katastrofalne posljedice. U dnu svih ratnih agresija nalazi se rušenje svih načela.

Dakako, u svakom su ratu mogući i pojedinačni zločini, koji se i događaju, koje valja oštro osuditi, ali je bitna razlika u moralnoj kvali-

fikaciji čina, je li se određeni (zlo)čin dogodio u obrani ili u namjernom uništavanju imovine ili ubijanju nekućih građana. Stoga je veoma sumnjivo kad se nekome koji se branio sudi više, a drugome, koji je napadao i počinio velike zločine, puno manje. Uostalom, mi biskupi nekoliko smo se puta o tome javno očitovali i bili u medijima napadani. Stav naše Crkve o tome dobro je svima poznat. Druga je stvar kako će ga tko tumačiti.

ARGUMENTACIJA HRVATSKE VLADE

Jeste li zadovoljni argumentacijom naše Vlade o suradnji s Haagom i kako ocjenjujete današnju političku situaciju?

- Sigurno je da Vlada u okvirima mogućega pokušava učiniti sve kako bi opravdala povjerenje koje su joj dali građani naše države. Međutim, ovdje bih naveo riječi Sv. Pavla, što ih je uputio svom učeniku Timoteju, kojemu savjetuje da potakne vjernike da svojom molitvom pomognu, poglavito onima koji su na vlasti, kad piše: "Preporučujem prije svega da se obavljaju prošnje, molbenice i zahvalnice za sve ljude, za kraljeve i sve koji su na vlasti, da provodimo miran i spokojan život u svoj bogoljubnosti i ozbiljnosti."

Postoji mudrost ovozemaljskih mudraca, koji misle da je spas u čovjeku a ne u Bogu. Zato biblijska Knjiga izreka veli: "Jao onima koji su mudri u svojim očima i pamtni sami pred sobom." Naš narod za takve ne kaže da su mudraci, nego da su "mudrijaši". Zato nas moraju zabrinjavati također izjave današnjih svjetskih mudrijaša koji žele da se Bog izbaci iz Ustava buduće Europe. Čemu se možemo nadati ako se Boga istjera iz Europe? I što ćemo mi onda u njoj bez Boga? Nikakve vojne ili političke asocijacije bez Boga neće nas spasiti i donijeti nam "zemaljski raj".

Apostol Pavao, očito, vidi rješenje mnogih društvenih pa i političkih pitanja u svjetlu usmjerenosti čovjekove prema Bogu. Uvjeren je, drugom riječima, da će društveni život biti kvalitetniji ako naša djela i naš govor budu prožeti Božjim mislima, a ne ljudskom mudrošću.

Isto tako, veličina svakog političara jest u tome koliko se ravna po vječnim načelima, a ne vlastitim probitkom ili interesom stranke i nekog lobija. Stoga nam je, kao vjernicima, u ovom trenutku itekako velika obveza moliti se za ljude koji upravljaju našom zemljom, kako bi mogli donijeti najbolje odluke i rješenja na dobro građana naše države i za sve naše sunarodnjake ma gdje bili, ako im je naša pomoć potrebna. Čini se, međutim, osobito u novije vrijeme, da se sve više oslanjamo jedino na vlastite snage i vlastitu mudrost, a zaboravljamo da je Bog izvor snage i istinske mudrosti. Postoji mudrost ovozemaljskih mudraca, koji misle da je spas u čovjeku a ne u Bogu. Zato biblijska Knjiga izreka veli: "Jao onima koji su mudri u svojim očima i pamtni sami pred so-

bom." Naš narod za takve ne kaže da su mudraci, nego da su "mudrijaši".

Zato nas moraju zabrinjavati također izjave današnjih svjetskih mudrijaša koji žele da se Bog izbaci iz Ustava buduće Europe. Čemu se možemo nadati ako se Boga istjera iz Europe? I što ćemo mi onda u njoj bez Boga? Nikakve vojne ili političke asocijacije bez Boga neće nas spasiti i donijeti nam "zemaljski raj". Velika je to zamka i poznata još iz Raja zemaljskog: "Vi ćete biti kao bogovi, koji razlučuju dobro i zlo", poručio je đavao našim praroditeljima. Znamo kako je taj "ugovor" završio.

OBLJETNICA VOJNE BISKUPIJE

Duhovno skrbite o hrvatskoj vojsci i policiji. Ovih dana Vaša biskupija slavi svoju obljetnicu. Jeste li zadovoljni učinjenim i kakvi su Vam planovi za budućnost?

- To je vrlo široka tema, zato ću kratko istaknuti najosnovnije. Doista, u travnju ove godine obilježavamo našu sedmu obljetnicu. Naime, Sve-ta je Stolica dekretom *Qui Successimus* Zbora za biskupe od 25. travnja 1997. godine osnovala Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj. Otada se piše povijest službene duhovne skrbi za katolike vojno-redarstvenih snaga u Hrvat-

nim zvanjima. Sve to činimo usporedno sa svim promjenama, jer smo svjesni da su svi preustroji u povijesti nakon određenog vremena ponovno bili "preustrojeni", a zadaća evangelizacije se u bitnom nimalo ne mijenja. Nove su samo okolnosti u kojima treba svjedočiti Evanđelje, kao i zapreke na tom putu. Dosad smo postigli najvažnije: naši vjernici su integrirani u "vojnu Crkvu", kako kažu Talijani, pa s ponosom možemo istaknuti da imamo divnih svjedočanstava življenja vjere i među najnižim časnicima i među generalima, a isto je tako u policiji.

USKRS - IZVOR SNAGE

Molim Vas, na kraju, za naše čitatelje kratku uskrsnu poruku.

- Prije svog polaska u Haag general Markač je darovao jedno raspelo predstavniku Specijalne policije. To mu je raspelo prije svoje smrti poklonio pokojni Gavran. Taj dar poginulog hrvatskog branitelja davao je generalu snagu i hrabrost u cijelom Domovinskom ratu, jer ga je stalno nosio sa sobom. Zato je general izrazio nadu da će se i iz te "bitke" vratiti kao pobjednik.

Međutim, bez obzira na to kad i kako će se naši heroji vratiti iz toga globalnog zatvora, možemo reći da su oni već pobijedili! Jer križ, ako ga se vjerom prihvatiti, postaje spasonosan. Onaj tko dragovoljno prihvatiti razapinjanje za svoju braću, njemu je uskrsnuće zagaran-tirano. Isus nam je zajamčio da nema veće ljubavi nego život svoj dati za prijatelje svoje. Uskrs ne bi bilo da prije toga nije bilo Velikog petka. Uskrs je novi izazov za čovjeka. Na činjenici uskrsnuća stoji i naša vjera. Petar će reći mnoštvu na Duhove: "Toga Isusa uskrisi Bog! Svi smo mi tome svjedoci!" A Petar i Ivan pred Velikim vijećem u Jeruzalemu, a to je bila jedna vrsta tribunala, rekoše: "Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo."

Stoga možemo reći da vjera u uskrsnuće i besmrtnost naše duše budi u nama nadu. Bez obzira na kušnje i teškoće čovjek može stajati uspravno i ne padati u očaj. To je optimizam kršćanina koji ne živi od nekakvih utopija, nego svoju vjeru i povjerenje u Boga ugrađuje u smisao svoga života, u plan što ga Bog ima s čovjekom. Zato je kršćanin uvijek konstruktivan graditelj društva i zajednice u kojoj živi. A društvo koje kršćanina marginalizira ili gura "u sakristiju", samo sebe hendikepira i lišava se milosne Božje "infuzije".

Svim čitateljima želim sretan i blagoslovljen Uskrs, sa željom da svi svjedočimo jedni drugima Isusovo uskrsnuće, da budemo novi, uskrsnuli ljudi. A našim generalima i svim uznicima u Haagu, koji prolaze svoj križni put, želimo i Gospodina molimo da hrabro iznesu svoj križ do kraja te da se što prije sretno vrate svojim obiteljima. Uskrsnuli Krist neka nam svima bude izvor snage i radosti!

Razgovarao: Mate Krajina

suuređuje: p. Vladimir Pribanić, vicepostulator
br. 98, travanj 2004.

PETAR OSLOBAĐA OD DROGE !

Našoj katoličkoj javnosti u Hrvatskoj vrlo je dobro poznato koliko je zla mladeži Lijepe naše nanijelo uzimanje droge. Toliki su mladi životi ugašeni. Tolikim mladima i djevojkama zdravlje je narušeno. Tolike obitelji je droga bacila u tugu i nemir. Neodgovodiv je zahtjev i ljudske solidarnosti i kršćanskoga rodoljublja da zarobljenicima droge pomognemo osloboditi se strašnoga zla. Od svih sredstava najjača je molitva. Možemo se na tu nakanu moliti i sluzi Božjem Petru Barbariću koji je i u toj potrebi već pokazao moć svog zagovora. Radi se o mladiću iz Zagreba koji se po Petrovu zagovoru oslobodio robovanja drogi. Imao sam priliku ove godine podijeliti mu sakrament pomirenja. Čitav slučaj opisala je njegova tetka koju osobno poznam i koja mi je predala sljedeću zahvalnicu.

Vicepostulator

HVALA PETRU ŠTO MI JE NEĆAKA IZBAVIO OD DROGE

Obitelj M. bila je 1990. godine u velikoj krizi. Muž je pio, a sin sa svojih 11-12 godina izbivao je iz kuće i bježao iz škole. Majka je bila na velikoj kušnji, u strahu i poteškoći: Kako postupiti i što učiniti? U pitanju je bilo četvero djece koja su proživljavala razne traume. Majka i ja kao rođene sestre često smo o tome razgovarale, molile se i Bogu sve predavale. Bog je meni po svojoj milosti od malena davao hrabrosti u teškim situacijama i pouzdanje u Njega da tražim pomoć za izbavljenje. Tu pomoć za izbavljenje tražila sam, utječući se Blaženoj Djevici Mariji i drugim svecima da mi po njihovu zagovoru Bog pomogne. Kao i uvijek tako i tada kada sam gledala sestru u teškoj nevolji, tražila sam od Boga za nju pomoć da iziđe iz krize.

U to vrijeme došao nam je u ruke "Bilten Petra Barbarića", uzela sam ga u ruke i počela sestri čitati. Tu smo upoznale divna svjedočanstva o Petrovu zagovoru koja su me ponukala da krenemo s devetnicom njemu u čast i za smirenje situacije u obitelji, a posebice za sina S. Sestra je tada počela post o kruhu i vodi četvrtkom i do danas tako posti četvrtkom koji je posvećen Petru Barbariću. Kad smo tu prvu devetnicu obavile, osjetile smo duhovnu pomoć preko Petra Barbarića. Jednoga dana

sestrin muž je bio strašno pijan, došao je u kuću i tjerao iz nje ženu i sina S. Cijela obitelj bila je uplašena. Oni su izišli van, a bilo je kasno u noć. Polako su nekako ušli u jedan mali hodnik. Bili su u strahu da ih on ne vidi i da ih ponovo ne potjera. Čekajući rasplet teške situacije S. i njegova majka počeli su se moliti Petru Barbariću. Galama se smirila, i on je zaspao. Ujutro kad su se probudili, bilo je kao da se ništa nije dogodilo. Petar Barbarić smirio je situaciju u kući.

Od tada sestra posti i moli se Petru da je zagovara i da duhovno vodi S. Puno toga je pretrpjela od S. On je upao u drogu i razne ovisnosti. Išao je tri-četiri puta u komunu na liječenje, ali nije ustrajavao. U prosincu prošle godine došao je u Zagreb iz komune. Okružen našom molitvenom zajednicom došao je u kapelicu na Fratrovac da zajedno s nama moli pred Presvetim i klanja mu se. Sada se češće ispovijeda i pričeučuje te skoro svakodnevno sudjeluje na svetoj misi. Drogu nikako ne uzima. Vjerujemo da je to djelo sluge Božjega Petra Barbarića kojemu se S.-ova majka stalno utječe. Vjerujemo da je S. po Petru stigao u klanjateljsku skupinu na Fratrovac. Vjerujemo da će mu pomoći ustrajati u obraćenju. Vjerujemo da će ga Bog osloboditi i izliječiti do kraja i da će to biti čudo za proglašenje blaženim Petra Barbarića. Hvala Gospodinu što se proslavio po Petru Barbariću.

Molimo se Petru da nas zagovara i budimo poput njega vjerni Bogu, svojoj Katoličkoj Crkvi i Domovini. Molimo se za Crkvu, za svoje i sve druge obitelji te za Lijepu našu.

Zagreb, 15. veljače 2004.

J. G.

IZIŠLO X. IZDANJE PETROVA ŽIVOTOPISA

Doktor psihologije p. Josip Weissgerber napisao je kraći životopis sluge Božjega Petra Barbarića USKRNSNA ZVONA u kojem je psihološki i znalački obradio najvažnije činjenice iz Petrova života. Pok. prof. Svelad Slamnig ocijenio je taj životopis **briljantnim**. Njegovu briljantnost i prihvaćenost potvrđuje i činjenica da je ove godine doživjelo X. jubilarno izdanje u nakladi od 5.000 primjeraka kao i IX. izdanje prije dvije godine. A o učinkovitosti USKRNSNIH ZVONA

mogli smo čitati u ovom PODLISTKU. Zato: *Tolle et lege! Uzmite i čitajte* i ponudite drugima da ga čitaju. Naručuje se na niže navedenoj adresi Vicepostulature.

UČINIMO NEŠTO ZA PETRA UZ GODIŠNJICU NJEGOVE SMRTI 15. TRAVNJA 2004.

Vicepostulatura S. B. Petra Barbarića moli sve svećenike, vjeroučitelje i vjeroučiteljice da upozore svoje vjernike i učenike na godišnjicu Petrova prijelaza u vječnost, reknu im koju riječ o njemu kao uzoru i zagovorniku te ih pozovu na molitvu Sv. Josipu, našem domovinskom zaštitniku za Petovu beatifikaciju. U misnoj molitvi vjernika toga dana može se izreći i jedan zavj na tu nakanu.

PETAR JE OSLOBODIO ASTME

Kad sam bila djevojčica od oko 7 godina, stalno sam trpjela od bronhitisa. Posljedica toga bila je astma i to u teškom obliku. Moja pok. mama Nelka počela je moliti devetnicu Petru Barbariću za moje ozdravljenje. Bronhitis i astma posve su iščezli i nikada se više nisu pojavili - evo, već pedesetak godina. Uvijek se u svojim duhovnim i tjelesnim potrebama utječem Petru i uvijek sam uslišana. Zato mu od srca hvala!

Split, 19. studenoga 1985.

M. P.

HVALA VLČ. J. KAPŠU I DRUGIM DOBROČINITELJIMA

Svećenik Gospičko-senjske biskupije vlč. Josip Kapš iz Trnovca blizu Gospića vrlo je mnogo učinio i čini za Petrovu stvar šireći pomoću sličica štovanje sluge Božjega i obilno pomažući u tavnim potrebama Petrovu stvar. Njemu i svim dobročiniteljima i revniteljima za raširenje Petrova štovanja Vicepostulatura izriče veliku zahvalnost preporučujući ih Petrovu zagovoru i želeći da njihov primjer bude poticaj drugima.

MOLBA Dopise, upite, zahvalnice i narudžbe Petrovih životopisa (10 kn) i sličica s devetnicom izvolite slati na adresu: Vicepostulatura S. B. Petra Barbarića, Fratrovac 38, 10000 Zagreb, tel: 01/2346-184

EDITA MAJIĆ, POZNATA HRVATSKA GLUMICA I BUDUĆA
REDOVNICA BOSONOGIH KARMELIĆANKI

“UPOZNAVANJE KATOLIČKE VJERE JE NEPROCJENJIV DAR!”

Upoznavanje katoličke vjere je neprocjenjiv dar. Neizmjereno sam zahvalna Isusu na svemu što je učinio za mene. Svjesna sam koliko sam primila milost. On mi je darovao sve. Život, svoju beskrajnu ljubav, obitelj, prijatelje koje mi je stavio na put... Sve dobro na ovom svijetu Božji je dar! Stoga sam se pitala što ja Njemu mogu darovati zauzvrat... Jedino ljubav za ljubav, život za život! Želim Mu darovati najviše koliko mi On dozvoljava. Želim Mu dati sve što imam – svoj život. On će odlučiti što će s njime.

Edita, vi ste se odlučili prekinuti umjetničku i glumačku karijeru u Hrvatskoj i posvetiti se redovničkom pozivu. Odlučili ste otići u jedan od najstrožih karmelićanskih samostana, onaj u Avili, u Španjolskoj, koji je utemeljila sveta Terezija Avilska. Mnoge ste iznenadili ali i oduševili svojom odlukom. Je li to za vas bila teška odluka?

- Odluka nije bila iznenadna. Rekla bih da je to bio nekako logičan nastavak mog rasta u vjeri. Shvatila sam da je to Božja volja. Iako se nekima možda to čini malo neobičnim, Bogu

je sve moguće. Svaki Božji poziv je drukčiji i On za svakoga ima jedinstven recept. Uvijek tražim Njegovu volju i s pouzdanjem se prepustam Njegovoj providnosti. Znam da će biti teško ali isto tako vjerujem da nam Bog daruje dostatnu snagu da izvršimo ono na što nas poziva.

Bog je neiscrpno vrelo ljubavi i sreće. Jedino nas On može ispuniti i usrećiti. Ali u traženju Boga i služenju Njemu moramo biti postojani i ustrajni. Tko stoji treba paziti da ne padne, poučava nas Sv. Pavao. Nikada ne smijemo odustajati ma kako se činilo bezizgledno. Trebamo se utjecati Bogu da nas oslobodi straha. Strah nas sputava i koči. Međutim u ljubavi nema straha. Strah je samo nedostatak ljubavi i vjere. Ne bojmo se darovati svoj život Bogu.

Počelo je mojim obraćanjem prije više od pet godina. Bila sam krštena, ali ne i poučena u katoličkoj vjeri. Cijeli sam život tragala za istinom, smislom, ljubavlju, srećom... U punini to nisam uspjela prepoznati i pronaći u ovome svijetu u kojem je sve prolazno. Čak i ono najbolje tek je odsjaj nečeg savršenog. Kad sam pronašla Isusa u njemu sam prepoznala sve ono za čim sam tragala. U njemu sam pronašla odgovore na sva svoja pitanja. Prije je sve uglavnom bilo lutanje. Osjetila sam da imam nekoga u koga se mogu pouzdati, u čije se ruke mogu predati... S Isusom ne možemo skrenuti na krivi put jer je On - Put, Istina i Život. Upoznavanje katoličke vjere je neprocjenjiv dar. Neizmerno sam zahvalna Isusu na svemu što je učinio za mene.

Svjesna sam koliku sam primila milost. On mi je darovao sve. Život, svoju beskrajnu ljubav, obitelj, prijatelje koje mi je stavio na put... Sve dobro na ovom svijetu Božji je dar! Stoga sam se pitala što ja Njemu mogu darovati zauzvrat... Jedino ljubav za ljubav, život za život! Želim Mu darovati najviše koliko mi On dozvoljava. Želim Mu dati sve što imam - svoj život. On će odlučiti što će s njime.

GOSPODIN ME ZOVE BAŠ U KARMEL!

Zašto ste baš odabrali red bosonogih karmelićanki. Poznato je da je to jedan od redovničkih redova s najviše žrtve i odricanja!

- Puno sam čitala. Sveto Pismo, živote svetaca i razne knjige duhovnog sadržaja. Djela karmelskih svetaca, Svete Terezije Avilske, Svete Terezije od Djeteta Isusa, Ivana od Križa... bila su mi najdraža. Karmelska duhovnost o kojoj su oni pisali bila mi je jako bliska, prihvatljiva i razumljiva. Kad sam razmišljala o tome da postanem redovnica upoznala sam mnoge redove, njihove karizme... Svaki red je poseban i lijep na svoj način. Poslanje je isto - služiti Bogu, ali načini služenja su drukčiji. Kad sam posjetila Karmel osjetila sam poseban mir i radost, osobito u samostanu Svetog Josipa u Avili.

Karmel u Španjolskoj se razlikuje od naših hrvatskih karmela po strožim pravilima. Nakon Drugog vatikanskog koncila, kada su stroga pravila u karmelima lagano ublažena, samostan u Avili, poput nekih drugih, zatražio je povratak na izvorna pravila Svete majke Terezije Avilske. Jedva čekam odlazak nakon Uskrsa. Ostaviti sve za Boga i za bližnjega izazovno je ali me to ispunjava i usrećuje. Ostavljam svoju lađu žalu i od sada idem kamo me On šalje. Temeljni poziv sestara karmelićanki je molitva. Moliti za Crkvu, svećenike, sve ljude - za spas duša. Crkvu jako ljubim. Volim molitvu. Molim za ljude da nađu i upoznaju Boga.

Želim živjeti u predanju Bogu do kraja i sudjelovati s Isusom u spasu duša. Vječnost je jedina važna. Sve drugo prolazi. Samo je Bog vječan!

ODLAZIM RADOSNO

Upoznati ste s pravilima u samostanu. Čega ćete se morati odreći nakon odlaska iz Hrvatske u Avilu. Što vas tamo očekuje?

- Bosnoge karmelićanke su kontemplativni red. Trenutno ih u samostanu Sv. Josipa u Avili ima trinaest, a po karmelskom pravilu ne smije ih biti više od dvadeset i jedne. Ulaskom u samostan obvezujem se poštivati stroga pravila reda. Pokornički život, šutnja, žrtva, odricanje ali i sabranost, molitva, mir, razmišljanje...

Šutnja je neophodna kako bismo u tišini mogli čuti Božji glas. Sestre su zatvorene u klauzuri i ne izlaze iz samostana osim u iznimnim slučajevima. Posjeti su mogući ali u obliku razgovora u tzv. govornici kroz guste rešetke bez bilo kakvog fizičkog doticaja.

Kako su reagirali vaši prijatelji, kolege, obitelj?

- Bili su ganuti i iznenađeni. Oni koji su me bolje poznavali, očekivali su nešto slično, ali kad pojasnim zahtjevni način života na koji sam se odlučila, ipak su zatečeni. Misle da će mi tamo biti teško. Ne razumiju u potpunosti moj način razmišljanja. No, vide moju radost i raduju se sa mnom. Najteže će mi biti ostaviti obitelj. Rastanci su uvijek bolni, ali Bog nadoknađuje svaki gubitak. Za sve što mu darujemo, On će nam uzvratiti stotruko. On će se za sve pobrinuti. Ja ću za sve njih i za sve vas moliti.

LJUBAV POBJEĐUJE STRAH

Što biste poručili čitateljima našeg lista i našim miovcima, s kojima ćete trajno biti povezani kao članica Središnjeg bratimskog vijeća HKZ "MI"?

- Ima jedna molitva koju često volim čuti a ona otprilike glasi: "Gospodine daj da te nađu svi oni koji te i ne znajući traže, a kad te nađu da te traže još više!" Bog je neiscrpno vrelo ljubavi i sreće. Jedino nas On može ispuniti i usrećiti. Ali u traženju Boga i služenju Njemu moramo biti postojani i ustrajni. *Tko stoji treba paziti da ne padne*, poučava nas Sv. Pavao. Nikada ne smijemo odustajati ma kako se činilo bezizgledno. Trebamo se utjecati Bogu da nas oslobodi straha. Strah nas sputava i koči. Međutim u ljubavi nema straha. Strah je samo nedostatak ljubavi i vjere. Ne bojmo se darovati svoj život Bogu. Tek tada on dobiva neprocjenjivu vrijednost.

Tko izgubi svoj život poradi Boga i Evanđelja - imat će ga za život vječni, a tko ga bude čuvao za sebe izgubit će ga!

Razgovarao: Božo Skoko

DAMIR BOROVIČAK AUTOR KNJIGE I UREDNIK EMISIJE
VJERA U SJENI POLITIKE NA RADIO MARIJI

ZA JAČI GLAS KATOLIKA U HRVATSKOJ!

**NAPRIJED KATOLIČKI INTELEKTUALCI:
ZATRAŽITE NOVE KATOLIČKE FREKVENCije
I KATOLIČKI TV KANAL OD HRVATSKOG
PREMIJERA, VLADE I INSTITUCIJA!**

Tko je do sada plaćao sve reforme, sve sanacije, sve gluposti i propuste svih predhodnih vlada koje su sve svoje promašaje plaćale novcem - nas poreznih obveznika! Odluke za projekte katoličkih elektronskih medija ne mogu biti promašaji. Upravo obrnuto! Ako smo potrebni duhovne obnove hrvatskog naroda, a znamo da to itekako jesmo, onda su katolički elektronski mediji jedini način za jači glas promicanja dobra, većeg milosrđa i pravi katalizator čišćenja svih taloga komunističke prošlosti i liberalno-materijalističke sadašnjosti.

Poznati ste kao urednik redovite mjesečne emisije 'Vjera u sjeni politike' na Radio Mariji. Kakva je uloga takve emisije i kako je prihvaćena od slušateljstva? Nedavno ste objavili i knjigu s istim naslovom. O čemu se radi?

- Krajem 2001.g. novoimenovani urednik Radio Marije o. Stjepan Fridl, upitao me želim li prihvatiti 'Gospin izazov' te volonterski voditi emisiju, koja bi jednom mjesečno obrađivala teme koje povezuju vjeru i politiku. Zadatak je bio u emisiji koristiti tekstove s političko-

vjerskim temama, objavljenim u tiskanim medijima proteklog mjeseca. Uz odabir imena emisije potrebno je bilo urediti čitani dio, izabrati glazbenu pratnju te voditi emisiju. Prihvatio sam taj izazov, makar nisam niti profesionalni novinar, niti radijski voditelj. Emisiju sam nazvao *Vjera u sjeni politike*. Uloga emisije je upoznati slušateljstvo s događajima koji

povezuju vjeru i politiku i izazvali su određene reakcije tiskanih medija. Emisija započinje uvodnikom na temu aktualnog događaja tog mjeseca.

Vjera se uglavnom, koliko god se mi tome suprotstavljali, najčešće nalazi u sjeni politike, jer bjelosvjetski i domaći vlastodršci politiku ne podređuju Božjim zakonima, već nažalost nekim 'svojim zakonima'. I dok naslov emisije ukazuje na tu grubu sadašnjost, njenim sadržajem kritiziram i ukazujem na to, kakva politika ne bi trebala biti. Svaka politika trebala bi biti istinita i pravedna te služiti prema Božjem zakonu općem dobru.

U knjizi *Vjera u sjeni politike* čitatelj će moći barem dijelom doživjeti reprize i naći uvodna razmišljanja iz svake pojedine emisije. U knjizi se također nalazi popis izvornih materijala tiskovnih medija, koje sam koristio u svakoj pojedinoj emisiji. Tako knjiga *Vjera u sjeni politike* pod istim naslovom kao i emisija, postaje pisani, a time i trajan podsjetnik na događaje

Tko određuje prioritete i čijom je to odlukom Radio Marija, kao prvi katolički radio u Hrvatskoj, ostao prikraćen za svoju čujnost na cijelom području naše zemlje? Kako onda jače čuti kršćanski glas, ako se taj glas gubi u moru raznoraznih komercijalnih i 'new age' medija? Ima li katolička većina od 88 posto pučanstva u Hrvatskoj pravo odrediti svoje medijske prioritete? Mislim da bi s tih pozicija trebalo početi razmišljati o problemu prioriteta dodjele frekvencija.

zanimljive katoličkoj javnosti, koji su se zbivali tijekom dvije godine u vremenu od listopada 2001. do listopada 2003. godine. Knjiga i emisija, za sada su prihvaćeni vrlo dobro.

KATOLIČKI MEDIJI

Kako ocjenjujete sadašnji trenutak u hrvatskom društvu i kako se obraniti od raznoraznih medijskih protukatoličkih napadaja? Koliko je pri tom utjecajan glas Radio Marije i emisija *Vjera u sjeni politike*?

- Sveopće moralno stanje današnjeg hrvatskog društva vrlo je alarmantno, iako se pri prošlom popisu stanovništva u Hrvatskoj čak 88 posto pučanstva izjasnilo katolicima! Zato je lako utvrditi kako svagdašnji medijski zagovornici protucrkvenih istina i rušitelji višestoljetne kulturne tradicije hrvatskog naroda proizlaze iz manjine od svega 12 posto nekatolika ili možda čak iz posve minornih 2,22 posto deklariranih ateista! Ipak takva manjina, očito dobro ukorjenjena u svim relevantnim medijima, sustavno širi epidemiju agresivnih protukatoličkih napadaja i stalno indoktrinira katoličku većinsku javnost. Za bolju obranu od raznoraznih rušitelja katoličkih istina i kulturnih tradicija hrvatskog naroda i za očuvanje hrvatskog narodnog identiteta i morala, morao bi se na cijelom hrvatskom medijskom prostoru jače čuti naš katolički glas! A kako ga čuti ako nema katoličkih elektronskih medija?

Prije sedam godina Radio Marija bio je prvi i jedini katolički radio u Hrvatskoj. Tek potom su došli drugi. Dakle glas Radio Marije čuje se već dugo vremena, ali prigodno je pitanje: koliko glasno i koliko daleko? A odgovor glasi: Kada su se određivale koncesije za radio frekvencije samo je jedan i to Hrvatski katolički radio dobio koncesiju za cijelu Hrvatsku! Radio Marija pritom je ostao uskraćen i ograničen čujnošću samo u Zagrebu i okolici. Tek nedavno, jedva je dobio frekvenciju za Split. No i čujnost u blizini Zagreba vrlo je upitna, jer se primjerice Radio Marija gubi već iza Podsuseda, u Zaprešiću, i cijelom području Hrvatskog zagorja. Postavlja se pitanje zašto se još prije sedam godina nije mogla dobiti frekvencija Radio Marije za cijelu Hrvatsku? A emisija *Vjera u sjeni politike* je samo djelić kvalitetnog programa Radio Marije koji bi se trebao čuti u cijeloj Hrvatskoj.

ZA JAČI GLAS KATOLIKA

Sjećamo se da je već prije nekoliko godina bilo nekih problema oko dodjela radio frekvencija. Možda se radi o nekim tehničkim poteškoćama, pa zato to nije moguće...

- Tko to tvrdi kako je to tehnički nemoguće? Oni kojima je u interesu samo jedna katolička frekvencija, za samo jedan katolički radio u cijeloj Hrvatskoj! Tko određuje prioritete i čijom je to odlukom *Radio Marija*, kao prvi katolički radio u Hrvatskoj, ostao prikraćen za svoju

čujnost na cijelom području naše zemlje? Kako onda jače čuti kršćanski glas, ako se taj glas gubi u moru raznoraznih komercijalnih i 'new age' medija? Ima li katolička većina od 88 posto pučanstva u Hrvatskoj pravo odrediti svoje medijske prioritete? Mislim da bi s tih pozicija trebalo početi razmišljati o problemu prioriteta dodjele frekvencija.

Jesu li u Hrvatskoj problem samo radio frekvencije ili možda ima još problema oko katoličkih medija?

- Hrvatskoj nisu potrebne samo katoličke radio postaje s čujnosti u cijeloj zemlji, Hrvatskoj je potreban i katolički TV-kanal, sa slikom i tonom za cijelu Hrvatsku! Svaka vlast u Hrvatskoj je u stvari odraz volje hrvatske katoličke većine, ali posebno bi to trebala biti ova nova. Ukoliko su tri TV-kanala državna televizija, od kojih je jedan određen za prodaju, nije li konačno nakon 14 godina od uspostave Hrvatske države došlo vrijeme uspostaviti jedan katolički TV-kanal, kao jaki glas i za pravu sliku i priliku duhovnog i tradicijskog profila hrvatskog katoličkog naroda!

GLAS ZA PROMICANJE DOBRA

Da, da, ali uvijek se javlja i pitanje financija... Tko će to financirati?

- Pitate se tko će to financirati? A tko je do sada plaćao sve reforme, sve sanacije, sve gluposti i propuste svih predhodnih vlada koje su sve svoje promašaje plaćale novcem - nas poreznih obveznika! Odluke za projekte katoličkih elektronskih medija ne mogu biti promašaji. Upravo obrnuto! Ako smo potrebni duhovne obnove hrvatskog naroda, a znamo da to itekako jesmo, onda su katolički elektronski me-

diji jedini način za jači glas promicanja dobra, većeg milosrđa i pravi katalizator čišćenja svih taloga komunističke prošlosti i liberalnomaterijalističke sadašnjosti. Dakle ako se iz državnog proračuna dijeli novac za razne blago rečeno alternativne udruge upitnog katoličkog morala, onda se mogu i moraju pronaći sredstva za ono što traži katolička većina u hrvatskom narodu.

Što onda zaključiti u duhu jačeg glasa katolika u Hrvatskoj? Tko se za to treba izboriti i kako?

- Dakle frekvencija Radio Marije za cijelu Hrvatsku i katolički TV-kanal vidljiv u cijeloj Hrvatskoj, početak su odgovora za jači glas katolika u Hrvatskoj! Nije potrebno dva puta reći kako se za to katolički laici i intelektualci moraju sami izboriti? Kako? Pa novi se premijer izjašnjava katolikom i u ime svoje vlade izjavio kako neće vladati već služiti svom narodu! Dakle naprijed katolički intelektualci: zatražite svim demokratskim sredstvima nove katoličke frekvencije od hrvatskog premijera, vlade i institucija, kako bi se hrvatski katolički glas jasnije čuo i katolička slika pojavila na TV ekranima u cijeloj Hrvatskoj! I ne treba posustati na tom putu, jer bez jakog glasa katoličkih laika i intelektualaca, Hrvatska će ući u još veći kovitlac protukatoličkih vjetrovina.

Razgovarao: Anton Kliman

Evo, primjerice, čedomorstvo je gnjusni zločin, kako se to voli reći. Ali pobačaj je pravo žene da raspolaže sa svojim tijelom. Ma nemoj! Zar ubijeno čedo nije netko drugi, a ne tek nešto ili dio ženina tijela? Zar pobačaj nije 'izbacivanje', 'čišćenje' (od) nekog drugog? Pitajte žene, kad govore o svojoj djeci i svojim trudnoćama. Što govore? Evo, primjerice: 'Znaš, kad sam te nosila, još u prvom mjesecu...' Kako to da je ona nekoga nosila, a ne bilo što? I onaj film 'Nijemi krik' baš to pokazuje da se radi o novom životu kojemu se taj život uskraćuje.

Foto: David Ivčić

RAZGOVOR S TOBIJOM

Svakog dana, sine, sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj griješiti ili kršiti njegovih zapovijedi. Čini pravedna djela svega svog vijeka i ne kroči putovima nepravde. Jer ako činiš po istini, uspijevat ćeš u djelima svojim, kao svi oni koji čine pravdu. Dijeli milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto. Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe. Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš dijeli milostinju: imaš li malo, daj malo, ali ne oklijevaj dati milostinju. Čuvaj se, sine, svakoga preljuba.

U oholosti leži mnogo propast i nemir, a od dangube samo je šteta i bijeda, jer je

nerad majka gladi. Neka ničija zarada ne prenoći kod tebe, nego je isplati odmah. Budeš li služio Bogu, platit će ti se. Razmišljaj, sine, o svakome svom djelu i lijepe se vladaj. Ne čini nikome što bi tebi samomu bilo mrsko. Ne pij vina do pijanosti; neumjerenost uklanjaj sa svoga puta. Dijeli svoj kruh s gladnima, a svojom odjećom odjeni gologa. Obraćaj se uvijek onome tko je mudar i ne odbacuj korisna savjeta. U svakoj prilici hvali Gospoda Boga i moli ga da ti upravlja putove, da sve tvoje staze i namjere dobro završe (Tob 4, 5-19).

Dobar dan. Htio bih s tobom razgovarati o nekim stvarima koje i danas muče ljude, a ti u tome imaš iskustva.

- Izvoli samo.

Ova knjiga Staroga zavjeta govori o tebi, ali čini mi se da je u njoj jednako tako i riječ o tvom ocu i majci.

- Dobro primjećuješ. I zapravo sav život mojega oca i moje majke već su pouka svim naraštajima, no posebno su poučni očevi naputci kojima me je usmjeravao u život. Ono što je zapisano u knjizi tek je sažetak najbitnijih očevih uputa. Napokon i ne može se baš sve staviti u tako malo stranica. Sam život u obitelji neprestano je međusobno prihvaćanje i učenje u punom povjerenju koje struji između osoba. Očito je da je roditeljska odgovornost za svekoliko dobro djece neupitna i smjera upravo prema tomu da djeca postupno preuzmu kormilo u svoje ruke. Roditelji samom svojom osobnošću, životom, primjerom, a tek onda riječima utječu na oblikovanje svoje djece. Kad su sve te sastavnice usklađene, odnosno kad nema proturječja između riječi i djela, kako to vi velite, onda se možemo nadati dobrim plodovima i sretnom i radosnom rastu djece.

To je vrlo lijepo. Ali kao što smo u obitelji upućeni jedni na druge, tako su i obitelji upućene jedna na drugu i sav život jednoga naroda u međusobnim je isprepletanjima različitih utjecaja, znanja, interesa, što se onda potom odražava i na međunarodnome planu...

- Mnogo si to ga nabrojio, što je otprve razvidno, ali je jednako tako jasno da ipak presudnu ulogu u razvitku mlada bića ima obitelj. Oni koji to ne žele priznati, zapravo niječu i svoje korijene. Pa i današnji Papa ističe da bi se i međunarodna zajednica imala iskazivati kao obitelj narodâ. Sve druge institucije, kako vi to velite, poput škole, zdravstva, crkvene zajednice imale bi biti u službi obitelji i pojedinaca.

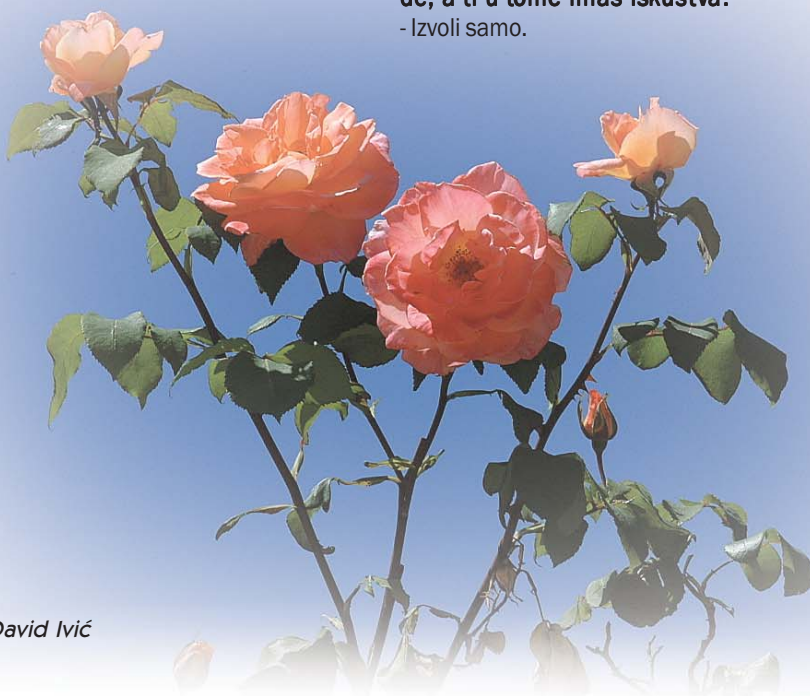

Foto: David Ivčić

No u mnogih nadvlada neki interes, s vremenom zastranjuju i na moralnom području, pa bi onda i ta zastranjivanja htjeli drugima baš preko institucija nametati kao jedina ispravna, a tko se s tim ne slaže, nije u 'trendu', nazadan je...

Na što konkretno misliš?

- Mislim na mnoge, čak i žučne rasprave u vas primjerice o seksualnom odgoju, o pobačaju, o filmu 'Nijemi krik'. Kao da se pri svemu tomu zaboravlja ljepota naše ljudske naravi i uzvišenost ljudske odgovornosti koju nam je Bog dao za skladan život. I oni koji gotovo zagovaraju poznatu krilaticu da smiju sve što mogu, to će drugima lako osporavati, pa će u jednom slučaju to biti istina nad istinama, a u drugom će se licemjerno sablažnjavati kad se netko tako i ponaša. Evo, primjerice, čedomorstvo je gnjusni zločin, kako se to voli reći. Ali pobačaj je pravo žene da raspoláže sa svojim tijelom. Ma nemoj! Zar ubijeno čedo nije netko drugi, a ne tek nešto, ili dio ženina tijela? Zar pobačaj nije 'izbacivanje', 'čišćenje' (od) nekog drugog? Pitajte žene, kad govore o svojoj djeci i svojim trudnoćama. Što govore? Evo, primjerice: 'Znaš, kad sam te nosila, još u prvom mjesecu...' Kako to da je ona nekoga nosila, a ne bilo što? I onaj film 'Nijemi krik' baš to pokazuje da se radi o novom životu kojemu se taj život uskraćuje. I to od onih koji su najpozvaniji da ga podrže i pospješuju. Ako se o tome progovori jasno, onda se uzbuđuju savjesti onih koji su svoju savjest zaniijekali. To onda zapravo i nije ništa drugo nego licemjerno sablažnjavanje onih koji se šokiraju nad svojim nijekanjem temeljne istine o životu, njegovu nastanku i odgovornosti pred tom radosnom tajnovitošću koja postaje stvarnost. Takve ne treba plašiti paklom. Oni su ga već stvorili u sebi i plaše ga se, no, na žalost, žele ga priuštiti i drugima i svojim nasrtljivostima, i bezobraznostima, i vikom...

S tim je u vezi i nužno pitanje o seksualnom odgoju.

- Točno. I tu vrijedi isto ono što sam već spomenuo, a kako me je otac upućivao. Kad se, naime, izgubi životni temelj ili stožer, a to je Bog i kad Njemu ne damo prostora u svojem životu, onda kola lako krenu nizbrdo. Nizbrdo se pak lako izgubi kontrola. Tako i kola naših naravnih sklonosti i obdarenosti lako pođu po zlu, ako ih ne držimo na uzdi odgovornošću koja nam je dana. Oni koji na tom polju zastranjuju, ta svoja zastranjivanja proglašavaju pravilom, čak statističkim, i ljute se na sve koji bi ih htjeli upozoriti na njihove neispravnosti. I opet se upotrebljavaju sva moguća sredstva vike, nasrtljivosti, bazobraznosti da se opravda gaženje vlastitoga i tuđega dostojanstva. Tu se i razum upotrebljava zato da se iznađu sva sredstva izivljavanja. Kao da seks postaje dogma nad dogmama koja nipošto ne smije doći u pitanje. Ni svetinja vlastitoga dostojanstva, a pogotovo svetinja vlastitoga tijela takvima

ništa ne znači. A oni će se opet prvi licemjerno sablažnjavati ako se nešto nezgodno na tom području dogodi nekim istaknutim osobama.

Povijest nas uči da su zastranjivanja na tom području uzrokovala mnoge bolesti s teškim posljedicama za poučanstvo.

- Zar se tomu treba čuditi? Vi se borite i protiv genetski modificirane hrane, očito svjesni da se zadire u nešto što bi moglo poremetiti svu stvarnost. A kad je riječ, primjerice o sidi, onda licemjeri pozivaju na odgovornost sve samo ne vlastitu neodgovornost. Prema bolesniku valja se ponašati kao onome koji zavrjeđuje pomoć, ali proglašavati pravo na seksualno izivljavanje pod pretpostavkom da ćemo o posljedicama poslije voditi računa, očita je glupost, kako se god pametnima pravite. Kad se radi o pomći bolesnicima, opet je, kao i obično u vas Crkva prva, dok oni koji viču na nju, ne miču ni prstom da bi pomogli. Tko je izgradio prvu bolnicu za takve bolesnike? Crkva. I u njoj djeluju Misio-narke ljubavi blažene Majke Terezije.

Mislim na mnoga zdanja koja spadaju u kulturnu vašu baštinu. Najčešće su čuvari i njegovatelji te baštine svećenici koji od vjernika jedva skucaju novac, a time se ponosi šira društvena zajednica. Osim toga vjericima se nanosi i nepravda kad im se osporava gradnja crkve sredstvima iz proračuna.

Kad si spomenuo Crkvu, što bi mogao reći o svim tim napadima na nju pogotovu glede različite pomoći?

- Pozvao bih se na svojega oca koji je, ne pitaajući nikoga, radio ono u što je uvjeren da je dobro i na korist drugima. Pokopajući mrtve on im je time iskazao, kako vi velite, tjelesno djelo milosrđa, jer zavrjeđuju poštovanje. Dijeleći milostinju, on je to činio sukladno sa svojim

moogućnostima. Nije se pitao što drugi radi. Zapravo, čini mi se da je uvijek tako, da onaj tko čini dobro, to ne 'razbubnja' oko, nego čini ono što može i kako može. Oni pak koji to ne čine, a mogli bi, vičući na druge kako bi morali pomoći, zapravo žele ušutkati svoju savjest. Ili pak kad se govori o Crkvi kako ima novaca. Ima. Odakle? Od onih koji imaju povjerenja u nju. Oni pak koji misle da je Crkva bogata, očito nisu Crkvi dali ni jednu kunu. Nije se, dakle, obogatila njihovim darovima. Oni koji daju Crkvi, to dobro znaju za što daju. Gledaš li emisiju 'Tko želi biti milijunaš?'

Da. Zašto pitaš?

- Vrlo je poučljiva i znakovita. Mislim na one koji bi nešto zaradili. Čuje se da bi otišli ovamo ili onamo, čak na neka daleka egzotična mjesta. Zamišljam si samo, da slučajno neki svećenik toliko zaradi i da kaže da bi i on na takva mjesta otišao, naišao bi, na sveopće zgražanje i odmah bi se ljudi trudili da mu svjetuju da to dade siromasima. Vama je poznat taj prigovor Judin Isusu. A svećenik je također čovjek, mnogi će reći. Ali on kao čovjek tamo ne bi smio?! Drugi bi ljudi smjeli, kako veli Sv. Jakov, "spis-kati u svojim požudama", a za siromahe nek se brinu svećenici. Slično je i s vašim glamurom, kako to velite. Toliko se troši za haljine, šminke itd. Ali za siromahe nek se brinu svećenici i časne sestre. Da bi se i u Crkvi neke stvari mogle popraviti, to valja svatko pametan mora priznati. Ali i u tomu valja dozrijevati, kao i u svemu drugomu. No Crkvi se, baš kao zajednici vjernika, nanosi i nepravda.

Na što to misliš?

- Mislim na mnoga zdanja koja spadaju u kulturnu vašu baštinu. Najčešće su čuvari i njegovatelji te baštine svećenici koji od vjernika jedva skucaju novac, a time se ponosi šira društvena zajednica. Osim toga vjericima se nanosi i nepravda kad im se osporava gradnja crkve sredstvima iz proračuna.

Možeš li to pojasniti?

- Vrlo jednostavno. Kad se gradi neko naselje, podrazumijeva se da tu mora biti i škola, ambulanta, vrtić. A ne podrazumijeva se da bude i crkva. Tako vjernici dvostruko plaćaju. Odvojenost Crkve od države ne znači i nebriga za vjernike i njihove vjerske potrebe. Ako vjernici pridonose proračunu, a iz njega se, primjerice, financiraju programi protivni vjeri, imaju li se oni pravo pobuniti? Još bi se mogla nanizati pitanja koja morate rješavati u hodu u stvarnosti u kojoj jeste.

Što nam, dakle, preostaje?

- Činite dobro, i ustrajte u tome unatoč bezobraznostima i viki onih koji vas pozivaju na račun jer nije zadnja njihova kako se god moćni-ma činili.

P. Vatroslav Halambek, SJ

Foto: Robert Kunštek

DISKRIMINACIJE UREDA ZA UDRUGE I ZAVODA ZA OBITELJ

URED ZA (U)DRUGE!?

Postoje dokazi i može se dokazati da su dužnosnici Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i Ureda za udruge, u razdoblju od početka 2000. do kraja 2003. , protuzakonito i protuustavno diskriminirali udruge katoličke usmjerbe (neke smo označili i u ovom tekstu) i golemim iznosima poreznih obveznika iz državnog proračuna protuzakonito financirali brojne feminističke, homoseksualne, lezbijске, anarholiberalne i druge udruge, njihove "programe", "projekte" i akcije, koje su s antikatoličkih, antihrvatskih i anti-moralnih pozicija razarale brak, obitelj i hrvatsko društvo.

U prošlom broju lista MI pisao sam o *Globusovim* neistinama o Hrvatskom katoličkom zboru "MI" objelodanjenim u napisu "Crni fond za crkvu" (*Globus*, 23. siječnja 2004) i pokazao da taj opsežni nedobro namerno sročeni tekst, na pune četiri stranice sa ilustracijama, sadrži mnogo neistina, obmana, netočnih interpretacija i pogrešnih zaključaka o udrugama katoličke usmjerbe. Takvo pisanje je, zaključio sam, podrška diskriminaciji tih udruga od početka 2000. do kraja 2003. god.

NELOGIČNA LOGIKA I NEETIČNA ETIKA

Taj svoj tekst, opsega pet kartica, najavio sam uredništvu *Globusa* kao ispravak, prema zakonu o medijima, netočnih podataka i interpre-

tacija o HKZ-u "MI". Odgovorili su da će ispravak objaviti, ali se zbog opsežnosti mora skratiti. Skratio sam na malo više od dvije kartice i poslao. Uskoro sam primio odgovor *Globusova* glavnog urednika Igora Alborghettija. Odgovorio je da ispravak neće objaviti. Tvrdi da su objavili istinitu informaciju, da to potvrđuje i tekst moга ispravka pa bi i njegovo objavljivanje bilo protivno "novinaraskoj etici i dobrim običajima". Čisti besmisao i ismijavanje etike i etičnosti!

Ispravak koji svakim svojim stavkom dokazuje neistinite podatke i interpretacije u napisu "Crni fond za Crkvu", urednik nekakvim čarobnim štapićem pretvara u dokaz istinitosti tih podataka i interpretacija. A ako sam vjeruje u ono što tvrdi, zašto je odbio objavljivanje ispravka? I još dva pitanja. Ako tekst ispravka potvrđuje istinitost njihova teksta, zašto bi njegovo objavljivanje bilo protivno novinarskoj etici i dobrim običajima? A ako ne potvrđuje istinitost, zašto tvrdi da je potvrđuje i zašto je odbio objaviti ispravak? Urednikove logika i etika, razvidno je, ne mogu dobiti prolazne ocjene. To je tipičan primjer kako urednici sa pomanjkanjem etičkih i logičkih kriterija, svoje neistine i insinacije "pretvaraju" u "novinarsku etiku i dobre običaje". **O tempora, o mores!**

U tekstu koji slijedi argumentirano dokazujem, na primjeru HKZ-a "MI", postojanje diskriminacije prema udrugama katoličke usmjerbe, u razdoblju od početka 2000. do kraja 2003. god. Ako *Globusova* urednika i novine zanimaju crni fondovi, evo im prilike za nova "skandalozna otkrića".

PROGRAM PRIORITETNE VAŽNOSTI

HKZ "MI" je, kao registrirana udruga, redovito prijavljivao programe na javne natječaje Ureda za udruge Vlade RH. Godine 2001. prijavio je program: "Zaštita i kreativni razvitak djece i mladeži kroz raznovrsni djelatni angažman u slobodnom vremenu"; 2002. program: "Odgoj, preventivna zaštita i kreativni razvitak djece i mladeži kroz raznovrsne izvanškolske oblike odgoja i obrazovanja u slobodnom vremenu", a 2003.: "Odgoj, njegovanje kulturnog stvaralaštva, razvitak stvaralaštva, razvitak stvaralačkih sposobnosti i preventivna zaštita mladih u slobodnom vremenu". Svi su prijavljeni za

natječajem predviđeno područje: "Potpora djeci i mladima", a ono je usklađeno s djelokrugom rada Državnoga zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Po svojoj nacionalnoj važnosti i prioritetu, razradi i obrazloženju programi su bili takvi da im se nije mogla uskratiti financijska potpora, a uskraćena je i svi su odbijeni.

Program za 2003.god. o komu smo šire pisali u listu MI (br.4/2003.), sastojao se iz dvije usklađene sastavnice: izdavanja, odgojnog i preventivnog zaštitnog djelovanja Lista mladih MI i isto takvog djelovanja Kluba mladih MI. List MI mjesečna je revija za kulturno stvaralaštvo mladih. Okuplja mladež, razvija smisao za vrijednosti, omogućuje kulturno provođenje slobodnog vremena i štiti mlade od fizičkog, psihičkog i moralnog stradanja. Klub mladih MI ima prikladan prostor u središtu grada. Program je predviđao da postane središtem okupljanja mladeži u komu će oni kreirati, organizirati i sudjelovati u najraznovrsnijim kulturnim i zabavnim manifestacijama i tako kulturno provoditi svoje slobodno vrijeme, a to je najbolji način preventivne zaštite od tjelesnog, mentalnog i moralnog stradanja. Obuhvaćao je brojne književne i glazbene večeri, večeri poezije, izložbe, tribine, promocije knjiga, predavanja, prikazivanje filmova, zabavne programe, plesne tečajeve, susrete, druženja i dr.

U obrazloženju programa pisalo je: Izvanškolsko slobodno vrijeme najslabija je točka odgojnog sustava. Mladi su premalo angažirani na vrijednim programima. Prepušteni su djelovanju ulice i asocijalnih skupina. Zbog toga mnogo stradaju fizički, psihički i moralno; postaju ovisnici i sudionici destruktivnog i kriminalnog djelovanja. Širenje alkohola, droga, nasilja, nekulturnog i kriminalnog ponašanja mladih - dnevno to potvrđuje. Stoga odgoj mladeži, njihovo pedagoški vrijedno i korisno angažiranje u izvanškolskom slobodnom vremenu, koje razvija stvaralačke sposobnosti i preventivno štiti mlade od pogubnog utjecaja ulice i lošega društva - vitalna je i najprimarnija društvena potreba danas.

LAŽNI RAZLOZI ODBIJANJA

Obrazlažući odbijanje programa *Ured za udruge* je napisao, a predstojnica Cvjetana Plavša-Matić potpisala: "Radi se o projektu velikih razmjera za koje je potrebna znatna financijska potpora". Konstatacija je u cijelosti netočna! Niti je riječ o "projektu velikih razmjera", niti je tražena "znatna financijska potpora". Prijavljen je program, a uključivao je izdavanje Lista mladih MI i djelovanje Kluba MI. Za obje sastavnice zamoljena je potpora

od 247.900 kn., a propozicije natječaja su predviđale potporu od 50.000- 250.000. po programu. Dakle, tražena sredstva bila su u skladu s propozicijama, a Ured je te godine mnogima odobrio i veća sredstva nego je HKZ "MI" zamolio. Razlog odbijanja je lažan! Napisali su da "cijene namjeru predloženog programa da okupi mlade u kreiranju aktivnosti usmjerenih kvalitetno provođenju slobodnog vremena i višegodišnje iskustvo Hrvatskoga katoličkog zbora", a tri godine zaredom, uporno i dosljedno, odbacuju takve njegove

Napisali su da "cijene namjeru predloženog programa da okupi mlade u kreiranju aktivnosti usmjerenih kvalitetno provođenju slobodnog vremena i višegodišnje iskustvo Hrvatskoga katoličkog zbora", a tri godine zaredom, uporno i dosljedno, odbacuju takve njegove programe i uskraćuju mu bilo kakvu financijsku potporu. Napominju, međutim, kako se nadaju da to "neće utjecati na našu daljnju suradnju". Što reći na sve to? Logički - proturječno! Moralno - neiskreno, lažno i cinično!

programe i uskraćuju mu bilo kakvu financijsku potporu. Napominju, međutim, kako se nadaju da to "neće utjecati na našu daljnju suradnju". Što reći na sve to? Logički - proturječno! Moralno - neiskreno, lažno i cinično!

ČISTA DISKRIMINACIJA

U obrazloženju odbijanja programa Ured i njegova predstojnica se pozivaju na stručnu radnu skupinu, a stručna ekspertiza nije ni učinjena. Na program je doslovno primjenjen eliminirajući tekst iz natječaja o projektima "velikih razmjera za koje je potrebna znatna financijska potpora". Oni se ne mogu financirati. Pokazao sam da program HKZ "MI" nije bio takav, ali mu je, bez stručne analize i prosudbe, nalijepljena eliminirajuća etiketa i on je, po kratkom postupku, unaprijed, a priori diskvalificiran!

Nije razlog odbijanja programa što je Ured za udruge napisao. U tri godine napisali su tri različita razloga, a rezultat je uvijek bio isti: odbačen program, ni kune potpore. Pravi razlog je ideološka nesnošljivost, mržnja prema vjeri, poglavito katoličkoj. Ona je, razvidno je vrlo snažna. Čak i u propozicijama natječaja piše da se ne mogu natjecati projekti i programi koji su "usmjereni k vjerskim ciljevima i aktivnostima". Na temelju tog izrazito, ideološko-političkog i protuustavnog, eliminirajućeg kriterija uskraćene su financijske potpore ne samo

za jedne mora vrijediti i za sve druge. A postoje dokazi i može se dokazati da su dužnosnici Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i Ureda za udruge, u razdoblju od početka 2000. do kraja 2003., protuzakonito i protuustavno diskriminirali udruge katoličke usmjerbe (neke smo označili i u ovom tekstu) i golemim iznosima poreznih obveznika iz državnog proračuna protuzakonito financirali brojne feminističke, homoseksualne, lezbijske, anarholiberalne i druge udruge, njihove "programe", "projekte" i akcije, koje su s antikatali-

Foto: David Ivčić

programima HKZ "MI", nego i programima brojnih drugih udruge katoličke usmjerbe. Nisu eliminirani ideološki programi iza kojih stoje posve male skupine ateista, agnostika, anarholiberala, feministkinja, homoseksualaca, lezbijki, a diskvalificirani su i odbačeni brojni programi iza kojih stoji 87,83% hrvatskih katolika. To su protuzakoniti i protuustavni postupci koji se moraju podrobno istražiti i zakonski sankcionirati.

PRIMJENA ZAKONSKIH SANKCIJA

Globus je pokrenuo pitanje odgovornosti i sankcioniranja protuzakonitih postupaka dužnosnika u Državnom zavodu za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži glede financijske potpore ustanovama Katoličke crkve i udrugama katoličke usmjerbe krajem devedesetih godina prošloga stoljeća. Ako su protuzakoniti postupci postojali i ako se mogu dokazati, zakonska odgovornost je legitimna. Međutim, što vrijedi

ćkih, antihrvatskih i antimoralnih pozicija razarale brak, obitelj i hrvatsko društvo. Nakon višegodišnjeg diskriminiranja udruge katoličke usmjerbe i pokušaja legalizacije te diskriminacije te proglašenja pružanja financijske potpore udrugama katoličke usmjerbe-protuzakonitim, hrvatska javnost mora znati istinu o diskriminaciji i o protuzakonitim postupcima u Državnom zavodu i Uredu za udruge. Globus ima priliku za "novo skandalozno otkriće", a ovo je javni poziv diskriminirane udruge Državnoj reviziji i Financijskoj policiji, koje su "tijekom 2000. godine pročešljale poslovanje Zavoda za zaštitu obitelji i materinstva", da sada isto tako "pročešljaju" financijsko poslovanje toga Zavoda i Ureda za udruge za razdoblje 2000. do 2003. god. Opravdani razlozi i dokazi kršenja zakona i Ustava RH, razvidni su.

Prof. dr. Ante Vukasović

Sve što želite znati o filmu Pasija - a ne možete saznati u kinima!

Vodič kroz film *PASIJA* predstavlja ključno djelo za bolje razumijevanje filma. Knjiga sadrži pitanja i odgovore koja pomažu razumjeti povijesno-politički i kulturni kontekst događanja u filmu te će stoga kao odlično informativno sredstvo dobro doći svim gledateljima. Osim toga, u knjizi se s katoličkog gledišta nudi analiza filma od prizora do prizora, kao i objašnjenja njegovih vjerskih poruka i simbolike. Zbog svega toga ova knjiga je nezaobilazna za svakog tko ovaj film želi doživjeti u pravom svjetlu. Knjiga je u Americi doživjela veliki uspjeh te se prema prvim rezultatima prodaje očekuje da će u rekordnom roku biti premašena brojka od milijun prodanih primjeraka.

CIJENA KNJIGE: 35kn

Naručite u VELEPRODAJI VERBUM
(021/332-342, 332-340)

ili kupite izravno u knjižarama **VERBUM:**

Split, Trumbićeva obala 1, tel: 021/347-065, fax: 021/360-244

Zagreb, Kaptol 26, tel: 01/481-4833, fax: 01/4880-175

Rijeka, Janeza Trdine 1d, tel/fax: 051/316-050

Zadar, Don Ive Prodana 11, tel/fax: 023/314-688

Šibenik, Kralja Tomislava 17, tel/fax: 022/218-486

Dubrovnik, Zeljarica 7, tel/fax: 020/324-699

Varaždin, Zagrebačka 4, tel/fax: 042/301-640

Slavonski Brod, Matije Mesića 62, tel/fax: 035/448-350

Ukoliko se želite uključiti u širenje i prodaju ove knjige, bilo distribucijom bilo izravnom prodajom u svom mjestu ili župi, javite nam se i iskoristite mogućnost posebnog popusta:

10 i više primjeraka popust 30% (cijena 24,5 kn po primjerku)

50 i više primjeraka popust 40% (cijena 21 kn po primjerku)

100 i više primjeraka popust 50% (cijena 17,5 kn po primjerku)

1000 i više primjeraka popust 60% (cijena 14 kn po primjerku)

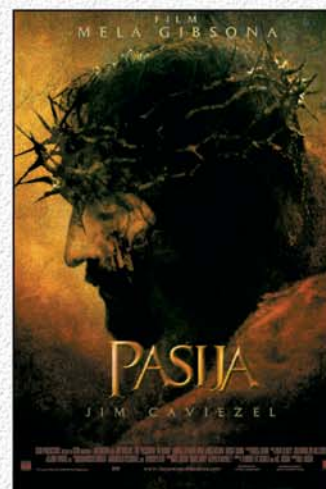
Vodič kroz film PASIJA daje vam objašnjenja mnogih prizora viđenih u filmu, kao i odgovore na pitanja koja taj film pobuđuje:

- Ima li kakvih čvrstih dokaza da je Isus zaista postojao te da su se događaji opisani u filmu uistinu zbili?
- Zašto je Juda izdao Isusa?
- Zašto je Isus morao umrijeti?
- Zašto je Bog odabrao tako krajnje i krvavo sredstvo izmirenja sa Sobom?
- Predstavlja li filmski lik đavla stvarno duhovno biće ili pak samo simbolizira "zlo" u svijetu?
- Vjeruju li katolici da židovski narod snosi kolektivnu krivnju za Isusovu smrt?
- Zašto je redatelj prizor Isusovog bičevanja učinio tako nasilnim?
- Zašto se u filmu na putu do Kalvarije susreću pogledi đavla i Marije?
- Zašto se film za vrijeme raspeća vraća na prizore Posljednje večere?
- Koje je značenje Isusovih posljednjih riječi upućenih Njegovoj majci i apostolu Ivanu?
- Vjeruju li kršćani uistinu da je Isus ustao od mrtvih?

Na ova i mnoga druga pitanja naći ćete odgovore u ovoj jedinstvenoj knjizi!

Svakom kupcu knjige darujemo i posebno dizajniranu pratilicu (bookmark) s ilustracijom plakata filma! ▶▶▶

www.verbum.hr

*A on je naše bolesti ponio,
naše je boli na se uzeo,
dok smo mi držali
da ga Bog bije i ponižava.
Za naše grijeha probodoše njega,
za opačine naše njega satriješe.
Na njega pade kazna –
radi našeg mira,
njegove nas rane iscijeliše.*

Prorok Izaija 53,4-5

IMPRESSUM

Uredništvo i uprava: Ilica 29 /I, Zagreb
tel: 01/4833-360, faks: 01/4831-360
e-mail: hkz-mi@zg.htnet.hr
Uredovno vrijeme: 10 - 13 sati

OSNIVAČ: Zajednica mladih "MI"

IZDAVAČ: Hrvatski katolički zbor "MI",
Zagreb, Mesnička 2/I

GLAVNI UREDNIK: Mate Krajina

ODGOVORNI UREDNIK: Jozo Mario Tolj

UREDNIČKO VIJEĆE: Mario Jozo Tolj,
Mate Krajina, Anton Kliman, Lucija
Ljubić, Robert Stipetić, Pavle Primorac,
Vinko Vukadin, Ivan Ivić

VANJSKI SURADNICI: Melita Crkvenac,
Sandra Crkvenac, Kristina Kraljić,
Katarina Kraš, Verica Kraš, Krešimir
Malarić, Roman Malarić, Franjo Balukčić,
Ljubica Duspara, Lada Jurica, Anđelko
Kačunko, Dubravka Lisičak, Riccardo
Lupo, Michael O'BRIEN

LIST IZLAZI MJESEČNO

PRETPLATE I UPLATE:

TUZEMSTVO: UPLATNICOM NA
ADRESU UPRAVE, 10000 ZAGREB,
ILICA 29/I, ILI NA ŽIRO RAČUN

Zgb. banka: 2360000-1500051124,

S NAZNAKOM: ZA LIST "MI". **GODIŠNJA**

PRETPLATA ZA TUZEMSTVO: 100 KN

INOZEMSTVO:

MOLIMO SVE DEVIZNE UPLATE ŠALJITE
NA NAŠ NOVI RAČUN: SWIFT ZABA HR
2X-2500-3847403 (kopiju uplate na
devizni račun obvezatno poslati na
adresu Uprave lista). **GODIŠNJA**

PRETPLATA ZA INOZEMSTVO:

BIH - KN 150,00 (primjerak: 15,00);

Srbija i Crna Gora - KN 150,00 (15,00);

Švicarska - CHF 36,00 (3,60);

Ostale zemlje - EUR 25,00 (2,50);

Kanada zrakoplovom - CAD 48,00 (4,80);

USA zrakoplovom - USD 40,00 (4,00);

Australija zrakoplovom - AUD 52,00 (5,20);

Ostale zemlje - obično - USD 40,00 (4,00)

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Hrvatski
katolički zbor "MI": Robert Kunštek

TISAK: TISKARA MEIĆ - ROTOOFFSET, Zagreb
Poštarina plaćena kod pošte 10000 Zagreb
List zaključen: 30. ožujka 2004.

SOLIN: PROSLAVLJENA OSMA OBLJETNICA HKZ «MI»

Novo predsjedništvo HKZ "MI" Solin

Svečanom svetom misom koju je u crkvi Gospe od Otoka predvodio splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić, 22. veljače započelo je obilježavanje osme godine djelovanja HKZ "MI" Solin koja u svojim redovima kroz rad nekoliko sekcija okuplja preko 200 mladih.

Čestitajući miovcima na njihovoj obljetnici msgr. Barišić im je zaželio da u godini Svetog Dujma svojim radom i dalje promiču temeljna načela zajednica Bog, Crkva i Domovina.

Potom je u domu kulture Zvonimir održana svečana skupština na kojoj je izabrano i novo predsjedništvo zajednice. Za predsjednika je izabran Vedran Torić, dopredsjednici su Jasminka Perić i Ilija Kokeza, tajnica je Nela Mešin, rizničarka Josipa Dabro, a članovi predsjedništva su još Krešimir Dolić i Roza Katić.

Voditeljica cijelog programa bila je Gloria Šarić, članica HKZ "MI" Solin. Duhovnik solinskih miovacu don Vinko Sanader tom je prigodom pozdravio sve nazočne među kojima gradonačelnika Solina Zvonimira Hrgovića, predsjedništvo središnjice HKZ "MI" iz Zagreba sa predsjednikom svih zajednica HKZ «MI» u Hrvatskoj mr. Vladimirom Lončarevićem, gradonačelnika Kaštela Antu Sanadera, dogradonačelnika Opuzena Mira Vidovića i simpatizera miovacu, sponzore i vanjske suradnike HKZ "MI" - Solin, te sve nazočne miovece u Solinu stalno povećava što je ujedno njihov doprinos očuvanju istine o hrvatskoj katoličkoj mladeži.

Okupljenima se obratio i bivši predsjednik HKZ "MI" - Solin Krešimir Dolić koji je iznio izvješće rada u protekloj godini, a novoizabrani predsjednik prof. Vedran Torić je istaknuo da novo predsjedništvo nastavlja djelovati u karitativnom, vjerskom i kulturnom životu grada.

Još više ćemo sljediti našega Učitelja i Prijatelja Isusa Krista te sav nauk koji nas uči jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva, istaknuo je prof. Vedran Torić.

Nazočnima se obratio i mr. Vladimir Lončarević, predsjednik HKZ "MI" u Hrvatskoj koji je, između ostalog, rekao da miovcima trebaju biti primjer žive i kreativne vjere te svjedoci Krista spasitelja, a u tome će im pomoći redovita molitva, pristupanje sakramentima i čitanje Svetog pisma.

Čestitke miovcima na svemu postignutom u ovih osam godina su uputili gradonačelnik Solina Zvonimir Hrgović, Miro Vidović, prof. dr. Ante Vukasović, Blaženko Boban, te telegramom dr. Kajo Bućan, predsjednik Gradskog vijeća Solina i saborski zastupnik.

U prigodnom programu na skupštini su nastupili KUD Salona i Papa band koji je ujedno pjevao i na svetj misu.

Jasminka Perić

DUHOVNA HRVATSKA

SVE zemaljske kušnje, kroz koje prolazi Hrvatska, proističu iz njezina značaja. Njen prvi nacionalni karakter više odgovara zasadama, koje nam svijetle iz dubina vječnosti, kao sige modrih spilja, taložina geoloških tisućljeća, nego historijskom prilagodavanju politike empirijskim pokusima.

Ona je srela zarana, u zelenim svojim ljetima, politiku "par excellence", oličenu u Bizantu svetogrđa i raskalašenosti, a sada se zapliće kao Pepeljuga u koncima ružnih zavjera, koje predu njene sestre, zavidne kneginje. Pa dok je prešućuju kao naciju, ili hvataju njen lik u krivim zrcalima, njezino se ime podkrada kroz podsvijest moćnih veledostojnika ovoga svijeta, kao dugo potiskivana krivnja, koju bi moglo ukloniti obasjanje razbora.

Hrvati su drevni ljudi, a takvi doživljavaju osjećaj pravice kao dubok, primarni potres duše. Maćehe gone zemljom pravdu, a Hrvatskoj, iako joj se hoće života i u svijetu profanih iskustava, teško se odreći načela, po kojima je ona sve ono, što jest. Odatle njena vječita agonija, trajna napetost, među krajnostima svijeta Cezarova i svijeta Duha.

Ona je uvijek više no na svoje rudnike, i njive ornice i polja zlatoklasna pazila na čas, kad li će proći, u čudnim znamenjima neba, Jaganjac, koji pase među ljiljanima. Nama se, istina, žuri, ali što za nju znači sitniš stoljeća?

Na kraju vremena pravda mora carevati, pa dok glogov kolac bude zabijen u humke vampira, dragulj njenog dijadema zasjat će kao suza utjehe nad glavama njezine djece i njenih mučenika.

Tako je majka Jelena kroz kostrijet otkrivala ljepotu svoje duše, kada je slabašnim rukama pitala siročad, prezirući raskoš palača, koje se mrve i ruše poput zrna u pješčaniku.

Zamišljam Hrvatsku kao bijelu kulu na glečerskom visu, podno kojeg plaze maglušine i sikću vatreni zmajevi, a u jarugama i okopima ključa glib, što nikad ne će preplaviti svetog praga otačkoga. Evo nam, dakle, Hrvatske na nekoliko milja od zemlje, u visinama. Ona kraljuje nad oblacima s osmijehom bjelokosnim kroz ruže bijelih obraza, kao Ljepotica u apoteozi u kvintesenciji svjetlosti i muzike: "Quale nei plenilunii sereni Trivia ride tra le ninfe eterne..."

U ruci joj žezlo, pramove joj kose mjesec srebreni, a ispod nje, duboko dolje, grakću gavrani Gvozda u kasna stoljeća.

Viktor Vida